

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrť leta . . . " 2:50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev od 6redne petivtrste: pri večkratnih oznanilih velik :: popust ::

„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Slovenska Kmečka Zveza uljudno vabi na **redni občni zbor**, ki se vrši dne 3. maja 1914 ob 1. uri popoldne v Celju v dvorani hotela „Beli vol“. Med drugim govori na občnem zboru voditelj koroških Slovencev dr. Janko Breje iz Celovca. Slovenci! Slovenke! Pridite v obliuem številu!

Sijajen protestni shod v Velikovecu

V sredo, dne 22. t. m., so sklicali koroški Slovenci kot odgovor na nedeljski nemški shod v Sinčevsi, o katerem poročamo na drugem mestu, nalašč v zagrinem nemškutarskem Velikovecu velik protestni shod. Slovenci iz Velikoveca in nad 300 slovenskih kmetov iz velikovške okolice je sijajno manifestiralo za pravice našega ljudstva na Koroškem in soglasno protestiralo zoper resolucijo Nemcev v Sinčevsi, ki so hoteli govoriti v imenu slovenskih kmetov, ki jih niti na zborovanje niso pustili.

Na velikovškem shodu sta govorila med drugimi naša voditelja dr. Breje in monsig. Podgorc. Govorniki so izvajali sledeče misli: Nemški nacionalci radi govore o nacionalni miroljubnosti in o nemškem prijateljstvu do Slovencev. Zakaj je pa potem celovški občinski svet svoj čas sklenil, Slovence izključiti iz občinske službe, seveda tudi koroške Slovence. To lepo prijateljstvo se kaže tudi pri sodiščih. Vse zadeve se rešujejo nemški, ne glede na to, ali stranka razume ali ne. Rađi tega, ker niso razumeli jezika, so bili Slovenci toženi že krive prisega. Kaj bi neki rekli Nemci, ko bi se nahajali v sličnem položaju? Vihar ogorčenja bi se dvigal ne samo na Koroškem in Avstrijskem, temveč celo v Nemčiji. Kako se še kaže nemška miroljubnost? Pri razdelitvi volilnih okrajev za državni zbor so nas Slovence tako razdelili, da volimo mi med 10 volilnimi okraji v 8 volilnih okrajih, mesto da bi ustvarili narodno ločene volilne okraje, kar je vendar prvi predpogoj za narodnostni mir. Se li pravi to skrbeti za mir in spravo? Pravica mora zmagati! Če drugače ne bo šlo, bo moral odločiti meč. Bodimo srčni in držimo skupaj. Poleg češkega in hrvaškega vprašanja imamo sedaj še tudi koroško vprašanje, ki mora biti v kratkem rešeno.

Nato so se na predlog g. prošta Gregorja Einspieler v Tinjah soglasno sprejele sledeče resolucije:

1. Krog 400 zastopnikov Slovencev velikovškega okraja se iskreno zahvaljuje Katoliškemu slovenskemu političnemu in gospodarskemu društvu v Celovcu, zlasti predsedniku istega, g. dr. Breju, za to, da se tako vestno in neustrašeno poteguje za pravice koroških Slovencev ter mu izreka neomajano zaupanje.

2. Slovesno protestiramo proti udiranju Nemcev v slovensko ozemlje, kakor se je to zgodilo preteklo nedeljo v Sinčevsi! Nadalje z ogorčenjem protestiramo zoper to, da na omenjenem shodu v Sinčevsi vslek brutalnosti Nemcev in prikrajševanja besede slovenskim govornikom ni prišla volja večine udeležencev do veljave, in konstatiramo, da se ni vršilo pravilno glasovanje o stavljenih resolucijah.

3. Ogorčeno protestiramo zoper pristransko postopanje vladnih organov, zlasti zastopnika policije, policijskega koncipista dr. Junowicza iz Celovca.

4. Z največjim ogorčenjem protestiramo, da se je slovenske zborovalce zaradi patrijotičnih medklincev s silo odstranilo iz dvorane, in da jih vladni komisar ni vzel v varstvo.

5. Končno najodločneje protestiramo zoper vse krivice, ki se nam gode na vseh poljih javnega življenja in zahtevamo od deželne in centralne vlade, da energično poseže vmes in tudi na Koroškem uvede vsaj kolikor toliko ustavne države vredne razmere!

Koroški Nemci proti Slovincem.

V nedeljo, dne 19. t. m., so sklicali koroški Nemci v Sinčevsi „Kärntner Tag“, protestni shod proti Slovincem, proti napadam slovenskih poslancev na njihove pravice. „Freie Stimmen“ so prinesle na čelu lista oklic, da se celovški nemški nacionalci v masah udeleže tega demonstracijskega shoda, češ, da ga hočejo Slovenci razbiti. Slovensko ljudstvo se je udeležilo shoda v velikanskem številu, bili so skoraj sami kmetje, ki pa jih niso pustili v dvorano, katero so napolnili celovški in velikovški nemški nacionalci. Naših govornikov niso pustili govoriti in so jih, kolikor se jim je posrečilo vtihotapiti v dvorano, vrgli iz dvorane, ker so se jih bali. Dali so besedo edino le poslancu Grafenauerju. Shod je otvoril ob ehi uri popoldne predsednik koroškega „Bauernbunda“, deželni poslanec Kirschner. Pravil je, da ima Bauernbund pravico zborovati kjer hoče, ker je

takorekoč doma na Koroškem in razširjen po celi deželi. Da bi to le res bilo! Trdil je tudi, da smo Slovenci popolnoma gospodarsko odvisni od Nemcev in samo pod Nemci da bomo našli zveščanje in mir.

Za njim je govoril Lučovnik in nehote podal dokaz, da so Nemci tisti, ki so zadnji čas potujčevali koroške Slovence, ko je rekel, da še ni dolgo tega, kar se je slišala po Korotanu samo slovenska govornica. Nemški jezik naj bo splošen občevalni jezik — ravno tako, kakor se različni narodi poslužujejo sedaj francoskega kot diplomatskega jezika. Kakšna zabloda! Samo radi tega naj bo nemški jezik naš občevalni jezik? Še smešnejša je pa njegova druga izmišljotina. Pravi namreč, da je radi tega, ker so na Koroškem Slovenci in ker med seboj slovenski govore, vsa državna uprava dražja, da je zaradi tega država do vratu v dolgovih.

Nato je govoril za njim deželni poslanec Mihor (pristno nemško ime!) o šolskem vprašanju in povelečeval utrakvistične šole v deveta nebesa. Le tem potem bodo imeli Slovenci vsakdanjega kruha dovolj, če bodo obiskavali utrakvistične šole. No, hvala lepa! Dregnul se je koncem tudi ob naše duhovnike z že znanimi starimi liberalnimi frazami, može, ki z vso požrtvovalnostjo in ljubeznijo neumorno delujejo za dobrobit slovenskega naroda.

Nato je pa prevzel besedo Grafenauer, ki je možato zastavil besedo, da bo on in njegovi pristaši ostal pri svojih narodnih zahtevah do konca in tudi prišel do cilja. Na sijajni govor poslanca Grafenauerja ni bilo slišati nobenega ugovora, ampak žel je od skoroda vseh burno odobravanje.

Dr. pl. Metnitz pa bi veliko bolje storil, ko bi se malo bolj pobrigal za svoje nemške dialekte, kakor da je dejal, da se Slovenci ne razumemo. Kar je pa Lemisch govoril, pa presega že vse meje. Imenoval je Kranjce naravnost hinavce, ki sedaj kličejo cesarju živijo, pred letom dni pa so se ogrevali za Srbijo. To je natolcevanje prve vrste. Za njim je prodajal svojo naduto učenost Linhart, znani urednik umazanega „Štajerca.“ Temu je šumel po glavi še nekoliko hrvaško-slovenski katoliški shod in pa splošno jugoslovansko vprašanje, trijalizem. Najlepše pa je to, da so vsi govorniki gromeli, zakaj da Kranjci hodijo na Koroško govoriti, a sami so si naročili — Kranjca Linharta. O patriotizmu pa se z Linhartom ne bomo prerekali, dokler ni ovrgel trditve, da je bil prej kot anarhist vpisan v belgijski organizaciji anarhistov. Zadnji je govoril Wieser, ki je napadal urađovanje slovenske duhovščine in bral re-

PODLISTEK.

V deželi Faraonov.

Dr. M. Slavič.

(Dalje.)

Pred vsemi temi piramidami se vidijo na njih vzhodni strani ostanki templjev, kjer so darovali sorodniki za rajne. K templju je vodil daljši hodnik od rodovitne Nilove strani. In tam se je pričel hodnik z lepo pročelno stavbo, tudi nekakim templjem. Leoo še je ohranjen Chefrenov granitni predtempelj, kjer je Mariette našel krasen Chefrenov kip, ki je zdaj v kairskem muzeju. Pri tej stavbi smo zlasti občudovali, kako so lepo in gladko sklesani ali spiljeni kamni, kako tesno so brez vsake mafte položeni drug na drugega in poleg drugega, tako da res nismo mogli spraviti nožev ostrine med dva kamna.

Celo bližje tega granitnega templja je pa slavnoznan sfinja, 57 m dolg in 20 m visok lev s človeško glavo. Cela sfinja je iz enega kamna. Zato se misli, da je na tem mestu bil najprej velikanski kamen, iz katerega so potem izklesali podobo na trebuhu sedečega ali ležečega leva, ki drži pokoncu vrat in ima glavo faraona Chefrena, ki gleda naravnost proti vzhajajočemu solncu.

Nekaj skrivnostnega je na tem obličju, na tej sfinji. Prav se se niti ne ve, kak pomen je imela ta sfinja na tem prostoru. Tudi se ne ve, kdaj je nastala; nekateri mislijo na čas 4. dinastije, drugi celo na čas pred prvim faraonom Menom. Čez 5000 let je tedaj star ta orjak, in vendar še gleda ponosno, skrivnostno v svet! Pesek je sicer celo telo odel, Mamluki so mu odkrhali nos, ker so rabili obraz kot tarčo pri streljanju. Pa vseeno še je vedno krasen, veličasten.

Divno čaroben solnčni zahod, ki smo ga gledali iz piramid, in njega izpreminjajoča se barva, ki smo ga opazovali med drevoredom in palmami pri vrnitvi iz električne železnice, nam ostane v neiz-

brisno lepem spominu. Kako še je le obsevalo vzhajajoče in zahajajoče solnce mogočne stavbe, ko so se še blesketale v svojem sijaju in veličastvu!

Faraoni so skrbeli za velikanskim naporom, s tlako celega ljudstva za svojo „večnost.“ Verovali so, da se duh zopet povrne v svoje telo. Zato so s tako umetnim balzamiranjem skrbeli za netrohljivost telesa. To se jim je precej posrečilo. Njihova telesa so kot mumije deloma nepoškodovana, in to po 5000 letih. Da bi imel do vstajenja telesa ka udobno življenje, so mu sezidali lepa stanovanja poleg mumij. Da bi mumije ostale do vstajenja tudi nedotaknjene, so jim napravili tako močna grobišča. Kako varno so mislili zakriti mumije z orjaškimi piramidami! Vhod v grobišče so namreč skrbno zašdelali z velikanskim kamenjem. In res je vladal v tem mestu mrtvih blizu 2000 let sveti mir, kakor se za tak kraj spodobi. Času so mogli in še morajo kljubovati Faraoni. Zato pravi resnično arabski pesnik Abdelatif: „Vse se boji časa, čas pa se boji piramid.“ Čas ni oskrnil teh svetih prostorov, pač pa ropar v človeški podobi.

Ko je začela razpadati v novem kraljestvu moč Faraonov, so se roparji lotili mumij. Če niso mogli naravnost po hodniku piramide v grobišče, kakor n. pr. v Cheopsovi piramidi, kjer je hodnik tako trdo zadelan, da ga niso mogli prodreti, pa so izklesali ob hodniku manj trdo piramidino kamenje, da so prišli v jamo. Vlada ni mogla več skrbeti za varnost vseh mumij. Zato je gledala samo, da ohrani vsaj mumije Faraonov. Tako so spravili devet faraonskih mumij svoj čas v stransko jamo v grobu faraona Amenofa II. iz 18. dinastije pri Tebah v Gornjem Egiptu. Ta grob se je res našel še nedotaknjen, in so bile nedotaknjene tudi mumije v tem grobu shranjene. Ravnotako so vzeli mumijo slavnega Ramzesa II. iz njegovega groba pri Tebah ter jo shranili najprej v grobu Setija I.; in ko tudi tu ni bila več varna, v grob Amenofa I. V času 21. kinastije (okoli l. 1000 pr. Kr.) niso znali več drugače varovati kralje-

vih mumij, kakor na ta način, da so te mumije pokopali v neki votlini, Der el-bahr, pri Tebah skupno s trupli vladajočih Faraonov hiše. Tako so našli mir faraoni Amozis I., Tutmoziš III., Sethos (Seti) č., Ramzes II. in dr. do l. 1875 po Kr. Tega leta so felahi iztaknili grobišče in začeli ropati, kar so dobili. L. 1881 se je naredil konec temu ropanju s tem, da so se prenesle mumije v muzej. Mumije, ki so bile v grobu Amenofa II. skrite, so našli zopet šele l. 1898 ter jih spravili l. 1901 v muzej.

Egiptolog Mariette je povzročil l. 1857 ustanovitev egiptskega muzeja, ki je imel zbirko egiptskih najdb v Bulaku, kakor se imenuje en mestni del Kaire. L. 1890 pa so prestavili ta muzej v Gizeh v malo večjo palačo khediva Izmaila. A ta palača je bila še premajhna, preveč lesena, zato nevarna za ogenj. Zato so postavili v letih 1897—1902 nov muzej na 12 tisoč kv. m velikem prostoru v novem delu mesta Kaire. Nekdaj so prevažali stari Egipčani po Nilu kamne, kipe, krste itd. na določene jim prostore. Ogromno časa, 4000—5000 let, je bilo vse to na svojih prostorih. Zdaj je moral Nil zopet nositi na svojih ramednih te reči najprej v Bulak, potem v Gizeh, zdaj zopet v Kairo. In kdo ve, kako dolgo bo mir v novem muzeju. Komaj nekoliko čez deset let še stoji, pa so ga zdaj, ko smo bili mi notri, zopet izpreminjali in prenašali razne predmete na nove prostore.

Muzej pa je res nad vse zanimiv. Cela 5000letna zgodovina stopi opazovalcu živo pred oči. Tu te srečajo po obisku mastab in piramid že stari znanci. V mastabah si jih videl naslikane. Tu pa vidiš njih kipe in njih mumije. In kako lepo je vse to ohranjeno! Na mumijah se vidi natanko fiziognomija obraza, se vidijo zobi, gosti ali redki, lasje i. t. d. Človek bi mislil, da so mrličji od večeraj ali predvečeraj, pa so vendar že umrli pred 4000—5000 leti.

Zanimalo me je zlasti videti kipe in mumije Faraonov, ki so v zvezi z zgodovino Izraelcev. Nekaj mumij sem vzel tudi s seboj na fotografiji, ki so napravljene v muzeju in se tam prodajajo, n. pr. prej

solucijo, ki se izreka proti poskusu Kranjcev, izpremeniti „izvrstne“ jezikovne razmere pri koroških sodiških. Če bi se ustreglo željam slovenskih odvetnikov in notarjev, bi pravosodje na Koroškem baje znatno trpelo. Ob koncu zborovanja so zapeli ti patriotje, ki so hoteli učiti nas patriotizma, pesem nemške edinosti „Die Wacht am Rhein.“ Tako je tudi ta sklep pokazal, da je bilo celo zborovanje le komedija in hinavščina.

Dejstva grozé.

Francoski publicist Alphonse Seche je nedavno objavil knjigo, ki z neizprosno brezobzirnostjo razkriva propadanje francoske države in francoskega ljudstva. V zadnjem času so se jeli oglašati optimisti, ki so naznanjali prepoved francoskega naroda. Proti tem nastopa Seche s svojo knjigo, kateri je dal brezupen naslov „Le desarroi (zmeda) de la conscience Francaise.“ V njej zasleduje vse pojave ljudskega življenja in povsod najde le propadanje.

Francoska literatura nudi sliko zmede; umetnost si je zaslužnil merkantilizem, hladno računajoče dobičkarstvo. V čuvstvanju Francozov je zavladala popolna anarhija. Zakon, podlaga zdravega družinskega življenja, je izpodkovan. Zavest dolžnosti je izginila, cinično se zanika moralni zakon. To trditev Sechejevo osvetljuje, mimogrede omenjeno, knjiga o morali brez dolžnosti in brez sankcije (Esquisse d'une morale sans obligation ni sanction), ki jo je napisal mladi filozof J. M. Guyau. Z njo je bil zadovoljen celo veliki moralni anarhist Nietzsche ter jo je imenoval: „ein schwermütig-herzhaftes Buch.“ Toda sledimo Secheju dalje!

Nihče več ne veruje, da je mogoča poštena, nepodkupljiva politika, tako je propadla javna morala. Pustolovci, lahkoživci in nasilneži so predmet občudovanja. Od leta 1850 do 1910 se je število samoumorov potrojilo. Pokvarjen parlamentarizem in brezvestnost, ki spravlja po protekciji nesposobne ljudi na najbolj odgovorna mesta, pelje državo v propast. Francoski katolicizem nima notranje tvorne sile, da bi združil dobro misleče in jih usposobil za enoten in energičen boj proti naraščajočemu zlu. Ta katolicizem ni energija, temveč len tradicionalizem. Tako li nudi Francoska povsod sliko anarhije. Niti domovinska misel ni več vez edinosti. Demokracija je antiklerikalna in naravnost antireligiozna. Antimilitarizem razkrajaja armado. Ugledni možje javno oznanjujejo, da vojaka ne veže zvestoba.

Ko je Seche razvil to pretresljivo sliko, stavi vprašanje: „Kaj je storiti? Ne trdim, da bi jaz podal zdravilo. Položim le prst na rano. Je-li mogoče, iti zopet za stoletja nazaj? Bi li bilo bolje, vrniti se nazaj, ali pospešiti razvoj naprej? Ne vem. Moja naloga je: konstatirati dejstva. Konstatiram tedaj, da zeva med večerajšnjo podrtitjo in jutrajšnjo novo stavbo — naj bo že ta mogoča ali ne — doba praznote in da smo v tej dobi. Moja naloga je povedati: ako ni ničesar, kar bi se dalo postaviti na mesto podrtega, je lahkomišelnost in zlobno, držati v rokah sekuro. Moja naloga je opozoriti na to, da meji prehodna doba, v kateri živimo, v moralnem in političnem oziru na anarhijo. Filozofi si podpirajo glave in premišlujejo. Ljudstvo pa med tem ni nehalo živeti — in živelo je, prepuščeno svojim nizkotnim nagonom.“

Seche je pomočil svoje pero gotovo v pesimizem. Recimo, da je slika za nekaj stopinj pretamna;

grozno dejstvo, da drvi narod sv. Ludovika IX. nezadržno v propast, se ne da tajiti. Nardd, ki je izgubil moralno moč, je zapisan poginu. Žalostna slika sodobne Francoske nam je povod, da resno izprašamo svojo vest. Tudi pri nas se kažejo pojavi, ki kličejo vse zavedne prijatelje ljudstva k resnemu delu. Videant moniti!

Naš cesar zbolel.

Vesna je nastopila svojo milo vladjo. Vse se že probuja in vstaja k novemu življenju — v zraku, na zemlji in pod zemljo. Kot ribje oko jasno nebo se razprostira nad našo domovino, milo Avstrijo. Toda glej žalosti! Ko se vse veseli te divne zunanje krasote, nekaj kali nedolžno, radostipolno razpoloženje milijonov sre avstrijskih. Številni narodi v skrbeh obračajo svoje oči proti cesarskemu Dunaju, na prestolnici Schönbrunn in enoglasno kličejo: Bog ohrani nam cesarja! In kaj je temu povod? Pač nič drugega, kakor žalostna vest, ki smo jo čuli ta teden o našem ljubem vladarju, namreč, da ni normalno njegovo zdravstveno stanje. Že pred tedni se je vladar prehladil, ko je spremlil svojega gosta, nemškega cesarja, na kolodvor. Na to prehlajenje pa ni polagal posebne važnosti in vsi, ožja in daljna cesarjeva okolica, vsi narodi in časopisi so rajostno upali, da bo cesar v najkrajšem času popolnoma ozdravel. Toda to upanje se ni takoj izpolnilo. Kataralična afekcija, na kateri boleha cesar, kakor omenjeno že dobrih 14 dni, je trajala te dni nezboljšano še vedno dalje. In preteklo soboto je pritisnila nekoliko mrzlica. K vladarju so poklicali zdravnika prof. dr. Ortnerja, ki je konstatiral, da ima cesar na lahko vnetja desna pljuča, leva pljuča pa so popolnoma zdrava. V splošnem pa je zdravstveno stanje cesarja zažalostljivo in ni nobene posebne nevarnosti. Cesarja je preiskal tudi dr. Kerzl, višještabni zdravnik, in izdal sledeči bulletin: Pri cesarju se je pojavil po 18dnevni hripavosti in po lahnem kataru brez mrzlice, katar v sapniku in v najfinejših delih desnega pljučnega krila z lahko mrzlico. Cesar primeroma dobro spi in se subjektivno ne počuti slabo. Sprejema kakor običajno svoje obiske, na sveži pomladanski zrak pa so mu odločno odsvetovali. Le tako izjavljajo zdravniki, da bodo čisto gotovo v kratkem odpravili to bolezen, ki se je vladarju precej globoko zajedla v bronhije in ki se s strokovnim imenom imenuje „bronchitis circumscripta.“ Zdravniki žele, da bi se cesar popolnoma vzdržal vseh vladarskih poslov in da bi odpotoval na jug. Cesar pa je izjavil, da ostane v Schönbrunnu in da se za sedaj nikakor ne more vzdrževati svojih rednih vladarskih poslov. Zdravniki so tudi absolutno proti temu, da bi šel vladar v Budimpešto k otvoritvi delegacijskega zasedanja, tudi če bi se njegovo zdravstveno stanje znatno zboljšalo v prihodnjih dneh. Zato je že izšlo uradno poročilo, da bo našega cesarja najdomestoval v Budimpešti prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Tekom zadnjih dni se je vladarjeva bolezen obrnila znatno na bolje. Mrzlica je precej popustila in tudi kašelj je ponehal; temperatura je normalna, a tek in splošno počutje sta popolnoma zadovoljiva. — Monarh vstane kakor navadno ob 4. uri zjutraj, gre takoj na delo, rešuje akte in sprejema avdijske. — Predvečerajšnjim je sprejel svojo hčerko, nadvojvodinjo Marijo Valerijo, potem pa razne dostojanstvenike, ki so mu podali svoja vsakdanja poročila. Kar se

tiče njegove bolezni, se zatrjuje v zdravniških krogih, da je njen povzročitelj takozvani „diplococcus“, bacil posebne vrste, ki se ga zdravniki zelo boje in zlasti pri starejših ljudeh, ker je lastnost tega bakcila, da se množi jako hitro in da se jako rad povrača. Pljuča, inficirana z diplococcusom, rađa podlegajo tumorju. Na kliniki prof. dr. Ortnerja so bakteriološko preiskali cesarjeve pljuke in se je dognalo brezdvomno, da je povzročitelj cesarjeve bolezni diplococcus. Zdravniki so mnenja, da je pred vsem treba vzdržati čistost srca. Zato že nekaj tednov sem zdravijo vladarja s posebnim preparatom, v katerem se nahaja radij in ki ga v nekem dunajskem institutu samo zato izdelujejo.

Zanimivo je, kako so začeli v inozemstvu z ozirom na cesarjevo zdravje — gotovo namenoma — širiti razne popolnoma neosnovane, senzacionalne vesti, ki so napravljale na občinstvo naravnost nepopisno razburljiv vtisk. Tako se je v Parizu raznesla vest, da je cesar umrl, seveda z namenom, da bi vplivala na borzi. Na oficijelni borzi, kjer so oficijelne vesti iz Dunaja, zatrjujejo znatno zboljšanje cesarjevega zdravja, vplivale pomirjevalno, ni bilo nikakih razburljivih dogodkov, pač pa se ni dalo pomiriti občinstvo, ki je vse do jutranjih ur, do treh zjutraj, čakalo pred uredništvu listov poročil iz Dunaja. Ker pa so poročila iz Dunaja govorila le o znatnem zboljšanju cesarjevega zdravja, se je končno občinstvo pomirilo in se razšlo. Da ne bi več prihajale v svet tako neosnovane, razburljive vesti, se je na dunajski pošti uvedla cenzura inozemskih brzojavk, da se tako prepreči taka razburjenja.

Najnovejšo poročilo.

Zdravje našega vladarja se je tekom večerajšnjega dne 23. t. m. zboljšalo. Tako se mora po zahtevu zdravnikov večerajšnji dan smatrati za izmed še vseh najbolj ugodnega. Kašelj je prešel, cesar je vesel in svež, ne kaže nikake utrujenosti in izdržuje jako dobre volje svoje vladarske posle. Za kako razburjenje ni nikakega povoda, nasprotno se mora trditi, da je vladar radi svoje zdrave konstitucije vso nevarnost srečno prestal. To se vidi osobito iz izbornega subjektivnega njegovega stanja, ker se je večeraj popoldne sprehajal čez eno uro dolgo na veliki galeriji in pri odprtem oknu gledal iz svojega stanovanja.

Vojna med Mehiko in Zedinjenimi državami.

Že dolgo časa vlada med Mehiko in vlado v Washingtonu napeto razmerje. Poglejmo nekoliko to staro razprtijo, ki tlači kakor mora sicer svobodno Ameriko do današnjega dne. Znano je, da je Mehika na rudah ena izmed najbogatejših dežel; kajti izvažala se letno iz dežele samo zlata, srebra in bakra za okoli 350.000.000 mark. V zadnjih letih so odkrili tukaj tudi velikanske petrolejske vrelce, ki donajajo v deželo milijone. Teh vrelcev pa so se hoteli polastiti nekateri ameriški milijonarji. Naleteli pa so pri tem na angleške spekulante in posledica je bila, da se je začel med obema strankama tih boj. Dokler je vladal v Mehiki, deželi večnih nemirov, stari Diaz s svojo železno roko, niso prišla ta nasprotja na dan. Ko pa je Madero srečno vrgel Diazovo vlado in se sam polastil mehiške vlade, tedaj so se začeli pa zopet nemiri po deželi in stara nasprotja so dobiva-

omenjene mumije, shranjene v grobu Amenofa II., Faraona, pod katerim so po novejši teoriji izšli Izraelci iz Egipta. S posebnimi čuvstvi opazuje človek mumijo Ramzesa II. ali Tutmozisa III., zatiralec izraelskega ljudstva v Egiptu (po aleksandrijski tradiciji je Ramzes II., po novejših zgodovinskih določbah Tutmozis III.) ali Merenptah, sin Ramzesa II., tradicionalnega Faraona izhoda Izraelcev. Mumijo Amenofa III. sem tudi posebej pogledal radi tega, ker sem v muzeju našel „kamen Izraelcev“ (Israel-Stele), to je napis na kamnu, kjer se prvokrat imenujejo Izraelci v egiptskih napisih. Kamen je iz templja Amenofa III. iz 18. dinastije (1411—1375) v Tebah. Ta kamen je porabil potem faraon Merenptah, in na eni strani kamna je zapisan himnus, na čigar koncu stoji pomembna stavek: „Izrael je do tal pokončan in njegov zarod iztrebljen.“ Tudi ta stavek govori proti temu, da bi pod tem Faraonom izšli Izraelci iz Egipta. Med celo vrsto malih sfing so me zanimale zlasti one Hiksve. Hiksi so vladali namreč takrat v Egiptu, ko so se Izraelci priselili v Egipt. Glave teh sfing so podobe Hikssov, drugačne kakor druge, z globoko vdrtim licem.

Ker sem dragomana že prej opozarjal na Tell el-Amarna-spise, je bil vesel, da mi je tudi te lahko pokazal. Tell el-Amarna je namreč kraj v Srednjem Egiptu, glavno mesto faraona Amenofa IV., kjer so našli l. 1888 okoli 300 ilnatih plošč. Na njih so popisane v babilonskem klinopisu poročila sirskega, kanaanskih in drugih azijskih knezov, ki so jih ti poslali faraonomu Amenofu III. in Amenofu IV. v letih 1400—1350 pr. Kr. Tudi neki Abdihibah iz Urusalima (Jeruzalema) je pisal Amenofu IV. Te plošče ali te spisi so velike važnosti za svetopisemsko poročilo o tem času. To je namreč čas, predno so si Izraelci prisvojili kanaansko deželo. Iz teh spisov se potrjuje resničnost svetopisemskih poročil, ob enem se pa vidi, kako so takrat v kanaanski in sosednjih deželah veliko pisali. Svobodomiselnosti so namreč trdili, da

Mojzesova postava in Mojzesova knjiga ne moreta biti tako stara, ker še takrat ljudje niso znali pisati. Že 2000 let prej so imeli Egipčani razvito prosveto in blizu toliko tudi Babilonci. V tem času je bil babilonski jezik diplomatski jezik med Kanaanom in Egiptom; zato je tem bolj umevno, da je tudi Mojzes pisal v tem času.

Na tempelj Judov v Egiptu nas tudi spominjajo spomeniki v muzeju. V sedanjem Tell el-Jehudije, starem Leontopolu, kakih 35 km severno od Kaire, je sezidal Ramzes III. (1200—1179 pr. Kr.) iz 20. dinastije tempelj, od katerega so v muzeju lepi mozaiki. Onija, ki kljub svoji dedni pravici ni mogel postati veliki duhoven v Jeruzalemu, je namreč napravil tukaj judovski tempelj z dovoljenjem kralja Ptolemeja VI. Filometra. Ta judovski tempelj je bil porušen l. 73 po Kr. na povelje cesarja Vespazijana. In zdaj so tam neznatne razvaline; kar se je dalo še ohraniti, je pa v muzeju.

O slavnem rosetskem kamnu, po katerem je Champollion razvozljal (1822) hieroglife, smo videli le kopijo, ker se original nahaja v britskem muzeju. Pač pa smo gledali enak trijezičen napis dekreta iz Kanopa od 7. marca 238. l. pr. Kr. Tudi tukaj je najprej napis v staroegiptškem jeziku in v hieroglifski pisavi, potem v navadnem takratnem ljudskem jeziku in v demotski pisavi ter končno v grškem jeziku in v grški pisavi.

Teško smo se ločili od veleznaničnega muzeja; nekaj v muzeju nakupljenih rečij nam pa vsaj deloma na fotografiji pričara nazaj v spomin.

6. Današnja Kaira, mošeje, grobišča, šole.

Kaira je za Carigradom največje mohamedansko mesto, v Afriki sploh največje mesto. Na mohamedanizem te spominjajo vitki minareti številnih — bojda 500 — turških molin, mošej ali džamij. V sredini novega mesta, kjer je lep mestni vrh, se pričanjata dva nova mestna dela, Ismailije in Tevfikije, kjer so veliki hoteli, velike banke, opera, ministr-

stva, konzulati, evropske velike trgovske hiše visoke (moderne) šole in druga javna poslopja. Tu je popolnoma lepo moderno mesto s širokim trotuarjem in lepimi asfaltiranimi cestami, po katerih smučajo avtomobili ali kočije s kolesi na gumi. Tudi te spominja na mohamedanizem le tarbuš in tuintam še povrh turban, bela, zelena ali drugobarvna ruta okoli tarbuša na glavi.

Vse drugače je v drugih, starih delih mesta. Ozke, stisnjene ulice, počno ljudi na njih, da se komaj ogneš. Tu so bazarji, delavnice in prodajalnice ob enem. Tu skoz vleče ta svojega velbloda, drugi tišči naprej svojega osla. Zažalostnež si poje venomer svojo monotono pesem. Rogovilež se krega in hujuje. Mož z vodo v celi živalski koži ti ponuja vodo ter s skladičkami rožlja primeren takt. Jestvinar ti ponuja svoje melone ali kruh in druge reči, po katerih mu lezejo muhe in druga golazen. Prodajalec hvali svojo blago v dolgi nosljajoči melodiji. Brezskrbnež pije mirno svojo kavo ter vleče ymes nargile ali vodno pipo z dolgo cevjo. Drugi se pogovarja s svojim sosedom, med tem ko s prsti nervozno prebira jagode svojega rožnega venca. Pobožnež pa pri 99 jagodah tega rožnega venca izgovarja 99 lepih imen ali lastnosti Allahovih. Nekaterim se vidi na obrazu, da jim pri temu ni šala, dočim drkljajo večini z veliko hitrostjo jagode skoz prste, ne da bi pri tem kaj mislili, tako da jim je to delo samo bolj za igračo. Med to gnječo prihajajo tudi sicer v harimu (harim je ženski oddelek v stanovanju, kjer smejo biti samo domači; selamlik je oddelek za moške, kjer sprejema in pozdravlja mož tujece) skrite ženske s celo ali napol zakritimi obrazi. Žene felahov navadno nimajo obraza zakritega, večasi imajo samo pajčolan, ki ga tiščijo proti obrazu. Ubožnejše ženske hodijo z žalostnimi obrazi, za roko vodijo še žalostnejše otroke z bolnimi očmi, v katere sili vse polno muh, ki jih ne preganjajo vsled neke prazne vere radi urokov.

(Dalje prih.)

la vedno večjo moč. Mađero je bil podpiran od Unije in je radi tega podpiral severno-amerikanske težnje. Proti njemu so začeli boj Huerta in Diazovi pristaši, ki so imeli tudi srečo in se po krvavih in večdnev- nih pouličnih bitkah v glavnem mestu polastili vlade. Proti Huertu, ki je bil znan kot nasprotnik Uni- je, je nastopila zvezna vlada v Washingtonu in za- tevala njegov odstop. To se sicer ni zgodilo in za- tevala njegov odstop. To se sicer ni zgodilo in za- te se je že tedaj govorilo o skorajšnji vojni med Mehiko in Unijo. Posledica tega neodstopa Huerte je bila ta, da še danes ne priznava Unija sedanje vlade v Me- hiki in da radi tega tudi ne misli formalno napove- dati vojne.

Vojska se začne.

Pri tako napetih razmerah je seveda naravno, da more tudi najmanjši dogodek povzročiti vojno, o- sobito še, ker je Huerta sila trmoglav človek. Tak dogodek se je pripetil dne 9. t. m. v pristanišču me- sta Tampico. Nekki mehikanski častnik je aretirar par ameriškimi mornarjev, sluteč o njih, da vohu- nijo, ker niso imeli v smislu mednarodnih vojnih za- konov dovoljenja za izkrcanje. Bili so pa še pred pre- iskavo izpušeni na prosto in dotični častnik je bil kaznovan. Zedinjene države pa se nočejo s tem za- dovoljiti in zahtevajo zadoščenje, namreč, da mehi- kanske ladje pozdravijo ameriško zastavo z 21 stre- li. Ker pa Huerta trdovratno odklanja to Wilsonovo zahtevo, se je konflikt med Mehiko in Zedinjenimi državami tako poostiril, da stoji Mehika pred durmi pogubonosne vojne s Severno Ameriko. Ta je namreč Mehiki stavila ultimatum, ki je potekel v pondeljek na večer. Tajnik predsednika Wilsona je nato izjavil, da je zadeva s Huerto končana, ker Huerta niti ni zahteval, da bi se pogajanja nadaljevala in je salut kratkomalo odklonil. Akcija Zedinjenih držav je se- danj neizogibna. Pred vsem bodo blokirale celo obrež- je Mehike in okupirale najvažnejša pristanišča. Na- to stoji v akciji vojska na suhem, ki bo udrila na več krajih v Mehiko. Ameriška vlada je tudi že ob- vestila vse tuje vlade, da v sedanjem položaju ne more več ščititi inozemcev v Mehiki in da naj se po- brigajo vlade same za varstvo svojih podanikov.

Bojna moč nasprotnikov.

Poglejmo še nekoliko na bojno moč obeh na- sprotnojučih si držav. Mehikanska armada šteje sedaj v vojnem času 83.000 mož, ki so vseskozi dobri in iz- urjeni vojščaki in vsled večnih državljanskih vojn zelo nevarni nasprotniki. Nasprotno pa razpolagajo Zedinjene države v vojnem času z armado, ki šteje 117.988 mož. Toda njih moštvo je veliko slabše od mehikanskega. Imajo pa zato jako izvrstno vojno mornarico, ki daleko nadkriljuje mehikansko. Uspeh Zedinjenih držav na morju je torej čisto gotov, med tem ko je njih bojna sreča na kopnem jako dvom- ljiva.

Navdušenje v Severni Ameriki.

V Severni Ameriki vlada v vsej državi veselo bojno razpoloženje. Sicer se ne misli na to, da bi si Zedinjene države osvojile Mehiko, toda v velikih in- dustrijskih mestih, kjer je industrijalni položaj pre- cej slab, je navdušenje za vojno osobito med delav- skimi sloji zelo veliko. Časopisi poročajo, da odhaja- jo pridno čete na jug z veliko množino municije in drugega vojnega materijala. Vrhovni poveljnik Wood je že prevzel vrhovno poveljništvo nad ameriškansko armado in ladje, ki se nahajajo v bližini Tampica, imajo povelje, ka nastopijo takoj, kakor hitro izpoz- najo za potrebno.

Mehika v ognju.

Iz objubiljene dežele, Amerike, že prihajajo kr- vava poročila. Vojaki hite pod orožje, tuji se izsel- jujejo iz mehikanskih mest, bojne zastave plapolajo, dijaki se zbirajo in navdušujejo za vojno. Da od u- re do ure raste navdušenje po krvoprelitju. Kontre- admiral Fleetcher je s pomočjo ameriških vojakov in mornarjev zasedel carinsko hišo v Vera Cruz. Ko je bila carinska hiša zasedena, so Mehikanci začeli streljati, a jih je transportna ladija „Prarie“ s svo- jimi streli pregnala iz svojih postojank. Amerikan- ci so 4 ubiti in 21 težko ranjenih. Nato je predsed- nik Wilson zapovedal mesto Vera Cruz oblegajočemu generalu, naj mesto takoj zasede in zapleni neki par- nik, ki je vozil Huerti 15.000.000 patronov in 200 hi- trostrelnih strojnih topov. Nato je oblegalo 5 ameri- škkih bojnih ladij mesto. Prvi strel je padel dne 22. aprila ob eni uri popoldne. Ko so Mehikanci uvide- li, da so izgubljeni, so mesto zapustili. Bojni bog je zahteval izmed mehikanskih vrst 200 žrtev.

Najnovjše vesti.

Neizogibno je, da ne bi ameriškanske čete kor- kale proti glavnemu mestu Mehiki. A kljub temu je med Huertovimi pristaši navdušenje za vojno silno veliko. Tako je imel večeraj, dne 23. t. m., Huerta sam v glavnem mestu bodrilen govor, v katerem se je izrazil za položaj absolutno ni čak, da bi vzbudil sum, da je upanje na zmago splavalo po vodi. Te- kom enega meseca bo postavila Mehika Amerikancem 4 milijone mož nasproti. Francija ji je obljubila 2 za- klopní križarici. Upanje ameriškanske vlade, da se vs- taši ne bodo mešali v vojno, se je izjalovilo čez noč! kajti pri Tampicu so se že združili insurgentje s Hu- ertovimi pristaši in gredo skupno v boj proti Ameri- kancem. Vest, da se je vstaški general Carranza ze- dinil s Huerto, je vzbudila v Washingtonu veliko sen- zacijo. „Times“ poročajo iz Vera Cruz, da je našla kolonija tujcev na nekem parniku varno zavetje.

Politični pregled.

Delegacijsko zasedanje.

Sprejem obeh delegacij se bo vršil v sredo v budimpeštanskem dvorcu. Ob 11. uri bo sprejeta av- strijska in ob 12. uri popoldne ogrska delegacija. — Cesarja bo radi bolezni zastopal prestolonaslednik Franc Ferdinand. Vojna uprava bo predložila dele- gacijam obširen predlog o preoboroženju artilerije. Pred vsem se bodo izmenjale navbice z novimi 15- centimeerskimi jeklenimi možnarji. (Otvorilna seja av- strijske delegacije se vrši v torek, dne 28. t. m., ob 14. popoldne. Dosedanji zastopnik Dalmacije, Srb dr. Baljak, bo svoj delegacijski mandat odložil v prid svojega namesnika poslanca dr. Pavičiča. Istotako bo baje stori delegat Istrije, poslanec dr. Laginja v prid poslanca Spinčiča.

Italija in avstrijsko-srbsko vprašanje.

Belgrajski diplomatski krogi ne pripisujejo ve- sti, da sta se Avstrija in Italija zedinili proti veli- kosrbski nevarnosti, posebne važnosti. Trdijo nam- reč, da je politika Italije v tem vprašanju principi- jelno silno dvoumna. Ako Italija spodbuja Avstrijo proti Srbiji, skrbi s tem edino le za svoje interese. Jako veliko je Italiji prvič ležeče na tem, da ostane v Avstrijo v neprijateljskem razmerju, drugič pa hoče s tem nagniti Avstrijo, da bi ščitila v Primorju La- he proti Hrvatom.

Albanija.

V Albaniji postajajo razmere čim dalje tem ne- varnejše. Kakor je razvidno iz različnih, sicer zelo nejasnih, a vkljub temu precej verjetnih poročil, vla- da po vsej Albaniji precejšnja razburjenost in je že skoraj pričakovati vstaje na vseh koncih in krajih. Na jugu Epirotje, na severu Mallisori, v Draču sa- mem pa Essad paša, ki z vsemi svojimi močmi dela na to, da bi pritegnil vso moč na-se: vse to kaže, da se bližajo Albaniji zopet hudi časi. In pomlad je tu, isti čas, ko Arnavt skoraj ne vzdrži ooma, temveč mora poseči po orožju. Kakor poročajo iz Korice, pri- pravljajo Epirotje zopet nov napad na njo. V bli- žini Korice se je zopet zbralo kakih 1000 ustašev, ki so že začeli napadati albansko orožništvo. Poveljnik v Korici se je že obrnil za pomoč in vlada mu pošlje večje število orožnikov iz Elbasana. Kakor se zatr- juje, imajo Epirotje vsega skupaj zbranih okrog 10 tisoč mož, ki so oboroženi z najboljšim orožjem in i- majo tudi 27 najmodernejših topov ter so najboljše o- skrbljeni s proviantom in sanitetnimi potrebščinami. Z albanske strani so pozvani pod orožje vsi sposob- ni moški v koriškem okraju. Pozivu se je odzvalo ve- liko število Arnavtov. Oni, ki nimajo kakega orožja, ga dobe od vlade. Albanska vlada dela z mrzično hitrostjo na uvedbi milice. Prostovoljci ostanejo pod orožjem in jih bodo vadili posebej v to dolojeni čast- niki in podčastniki. Kakor torej vse kaže, bo imel knez Viljem dosti opraviti, da si ohrani svojo komaj doseženo knežjo krono.

Anglija in Francija.

V torek, dne 21. t. m., je dospel v Pariz ange- leški kralj s kraljico kot gost francoske republike. Kralja spremlja poleg kraljice državni tajnik za zu- nanje zadeve, sir Grey. Obisk ima političen pomen, ker se je baje razpravljalo vprašanje, je li potrebo- no, da tropsorazum izpremeni v zvezo ali ne. Govo- rilo se je pred vsem o možnosti skupne francosko- angleške politike v Sredozemskem morju. Čuje se, da se bo angleški kralj začetkom jeseni sestal tudi še s carjem v Kodanju. Pariški sestanek utegne biti tako važen, kakor je bil opatijski. Avstrijsko, italijansko in nemško časopisje pa meni, da do zveze kljub te- mu ne pride.

Raznoterosti.

Iz sod. službe. Sodnijski oficijal Alojzij Stanek v Celju je premeščen v Maribor.

Iz pol. službe. Namestniški praktikantje baron dr. Emil Waßdstätten v Celju, dr. Franc Fina v Cel- ju in dr. Maksimilijan Steffan v Ptujju so imenova- ni za namestniške koncipiste. — Namestniški prakti- kant Rihard Koropec je imenovan za namestniške- ga koncipista.

Osebna vest. Naš rojak, mišijonar P. Kasijan Zemljak, je zdaj v frančiškanskem samostanu v Lju- bljani.

Imenovanje. Za okrajnega komisarja v ormoš- kem zastopu je postavljen dr. Wolta, komisar v Ptuj- ju. Tako je tudi v tem okraju prekinjena avtonomija na željo slovenskih liberalcev, kateri niso mogli pre- boleti zmage naše kmečke stranke. Rajše imajo u- radnika za gospoda, nego slovenskega kmeta. Naša stranka je za slučaj, da se ugodí željam lib. stranke in ukine avtonomija, predlagala g. župana Hanželi- ča za komisarja. Liberalna stranka ni storila — nič, razven da je zadnjo nedeljo dr. Kukovec, ko je že vedel za usodo okrajnega zastopa, govoril proti u- radniku-komisarju.

Odkritja dr. Kukovca. Kačar govori dr. Kuko- ves, tedaj vsaj nekaj izvemo o politiki! Naši poslan- ci pač nič ne vedo, ali pa nič ne povedo. Hvala Bo- gu torej, da je dr. Kukovec zadnjo nedeljo, dne 19. aprila, v Središču odrl zopet enkrat svoja modra usta. In tako smo izvedeli: 1. da so naši poslanci prodali o'strukcijo in sicer samo za eno skledico le- če; 2. žalska meščanska šola ne dobi cesar, evega

potrjenja, in če ga dobi, ne bo denarja; 3. za dovol- jenje deželnih doneskov za zgradbo ormoške, ptujske in vranske železnice nimajo naši poslanci prav nič zaslug; 4. mirovna sodišča so neumnost in spoštova- ni Verstovšek se je osmešil, ko je za nje govoril; 5. glede šolskih olajšav za kmete pomagajo naši poslan- ci le — Nemcem in vladi; 6. zaradi obrtnih olajšav glede tesarjev in zidarjev so zadali naši poslanci vsemu slovenskemu obrtništvu smrtni udarec, so to- rej seveda najgrši izdajalci — čist in nedolžen je sa- mo in edino dr. Alojzij Kukovec. Ubogi pa na mož- ganih, ki poslušajo mirno njegova izvajanja!

Slovo dr. Kukovca. V Središču je imela Nar- stranka shod, na katerem je dr. Kukovec od svojih volilcev jemal slovo. Oficijelno poročilo o tem shodu pravi: Govornik izjavlja, da se je odločil, ne več kandidirati v trgih za deželni zbor. Smatra namreč z ozirom na strankin položaj za nužno potrebno, da pokažemo naprednjaki svojo moč tudi v kmečkih ob- činah, ker ima le v tem slučaju zastopstvo v dežel- naboru za stranko kak pomen. Iz tega razloga mora- mo od slovenske javnosti zahtevati obširen in neiz- prosen boj pri prihodnjih deželnozbornskih volitvah, da doseže Narodna stranka tako število mandatov, s katerimi bo mogla delati v deželnem zboru uspeš- no politiko in preprečiti vsako samovoljnost narodno nezanesljivih klerikalnih voditeljev na škodo narod- ne celote. — V pozí junaka hoče dr. Kukovec izginiti iz javnega življenja.

Celjski liberalci napadajo naše pristaše v „N. Listu“, „Slov. Narodu“ in „Danu“, a ker ne doseže- jo ničesar, so sedaj začeli še z napadi v „strokov- nem“ listu liberalne Zadržne Zveze. Cele 4 mesece je pisec rabil, da je spisal par političnih pamfletov, kateri bi delali čast „Danu“, vsak drugi list bi pa iste — odklonil. Če urednik Stibler misli, da bodo napadeni na neresnična izvajanja v dogodkih na ob- čnem zboru posojilnice v Šoštanju reagirali, se zelo moti, saj bo za to dana prilika na obnem zboru v Šoštanju, katerega se bo gotovo udeležil g. Stibler, da da potrebna pojasnila in dokaže trditve, izrečene v „Zadržni“. Želimo le, da bi Stibler še dolgo „vo- dil“ celjsko liberalno zvezo, ker je tako priljubljen, da jedna članica za drugo uhaaja iz zveze in da bode nazadnje ostal v zvezi sam z — Benj. Kunejem, gla- vno mlekarno, narodno založbo in vinarsko zadrugo v Celju, jajčarsko zadrugo na Ptujski gori, nakupo- valno zadrugo pri Sv. Križu ter s liberalnimi poso- jilnicami v Brezmem, Sv. Jakobu, Narapljah, Šiko- lah, Polčanah, Slatini, Podčetrku, Globokem, Šoš- tanju, Gotovljah in Grižah.

Najodličnejši zastopnik narodnih pravic. Tako je nazival nekdanji kandidat Jaka Zadravec na ne- deljskem shodu v Središču svojega vzornika in vodi- telja. „Slovenec“ z dne 22. t. m. pa piše: Naši vele- narodni liberalci so sklicali na nedeljo, dne 19. t. m. shod v nemčursko gostilno — Veniggerholtz. Dr. Ku- kovec je tu poročal o naših narodnih zadevah pod — frankfurtarsko zastavo. Mi odločno narodni Središ- čani se tega shoda nismo udeležili in ob času volitev bomo dr. Kukovcu dali na to izzivanje primeren od- govor.

Inkvizicija prihaja. V pondeljek, dne 20. t. m., je mariborska skupina „Freie Schule“ imela javno zborovanje, na katerem so govorili neki Nikolich in socialdemokratski deželni poslanec Horvatek o sred- njeveški inkviziciji. Kolikor se je dalo iz konfuznih govorov teh dveh evropsko slovitih zgodovinarjev spoznati, se pripravlja v krogih „Freie Schule“ nova moderna inkvizicija proti vsem onim, ki hočejo osta- ti zvesti katoliški veri. L'inquisition est morte; vive l'inquisition!

Kako naše ljudstvo časti svoje prijatelje. Na zborovanju v St. Lenartu v Slov. gor. so vsi govorni- ki omenjali, kako so lansko leto združeni liberalci in nemškutarji po svojih listih metali blato in psovke na č. g. Bosino radi znane afere s Koserjem. Njogo- vega nasprotnika, ki ga je hotel s pomočjo liberal- nega advokata ugonobiti, so smatrali za angelja. A danes sodi celi Spodnji Stajer drugače. Koser se na- haja v ječi, ker je osumljen, da je hotel zastupiti svojo mater in svojo sestro, g. Bosina pa uživa prej kot slej splošno spoštovanje. Ko so govorniki: Roš- kar, dr. Korošec, Rop in Kurboš omenjali zasluge č. g. Bosine in njegovo preganjanje po liberalcih in po nemškutarjih, je celi zbor kot en mož navdušeno za- klical: Živijo Bosina! Ljudstvo ljubi in spoštuje ti- ste, ki so po krivici preganjani!

Nemci med seboj. Pod pokroviteljstvom grofice Twickel bo v soboto v Mariboru zabavni večer v ka- zini, kojega čisti dobički so namenjeni za katoliško patronažo. „Marburger Zeitung“ hujska Nemce proti tej prireditvi. „Marburgerci“ je pri sreči prireditelj — Blumentag, ki gre za svobodomiselne in prote- stantske institucije. Radovedni smo, ali bo „Unter- steir. Volkszeitung“ imela sedaj korajžo, reči besedo tudi proti Blumentagu!

Nasprotje. Ob prihodu di San Giuliana se je s hrvaškimi pozdravom dogodil značilen dogodek, ki nas more edino le razveseliti. V ljubljani pa se je zgodil ravno tako značilen dogodek, ki more nas Ju- goslovane le razžalostiti nad liberalno narodnostjo. Župan ljubljanski, dr. Ivan Tavčar, vodja itd., je pozdravil došle vojake, Čehe in Poljake, v nemščini, tako da so novodošli slovanski gostje mislili, da so prišli v — nemško mesto, na nemška tla. Živijo Slo- venec in Hrvat!

† **Ana Ozmeč.** Pri svojem sinu č. g. Josipu Ozmeč, župniku in dež. poslancu v St. Lovrencu na Dravskem polju, je v torek, dne 21. aprila, po dolgi in mučni boleznii umrla vrla žena Ana Ozmeč, stara 77 let. Pogreb drage rajne se je vršil danes dopoldne v St. Lovrencu. — Sorodnikom naše sožalje, rajni pa svetla večna luč!

Socijalna demokracija med Jugoslavnici pje-ma. Z jugoslovansko socijalno demokracijo gre jako šepavo. Na Kranjskem ne more prav nikamor naprej, na Goriškem je brez pomena, v Istri pa ji gre še slabše. Tla ji je začela izpodkopavati še celo njena sestra Narodna Delavska Zveza. Ružeči bratci so poskusili iz „Zarje“ napraviti dnevnik, toda vse se jim je izjalovilo, ker ima dunajska centrala svojih deficitov čez glavo. Da gre ta rudeča organizacija po celem svetu rakovo pot, je znano; da pa se ji posebno na slovanskem jugu ne godi boljše, dokaže še sledeče dejstvo: Na velikončni pondeljek so se zbrali puljski; socialisti v Narodnem domu, da bi poslušali predavanje svojega govornika in voditelja E. Kristana. Toda glej poraz! **Tako, ko je govornik odprl usta, se je jelo kazati, da danes ne bo šlo posebno dobro.** Med zborovanjem so se polastili predsedstva liberalci in otvorili novo zborovanje. Ko je pa Kristan uvidel, da je poražen, je hitro odnesel pete iz dvorane. In sledila mu je trohica njegovih zvestih. — Med Jugoslavnici bo socijalni demokraciji že prav kmalu odklenalo za vselej.

Protialkoholni kongres v Rimu zboruje od dne 22. do dne 25. t. m. Predsednik je kardinal Mercier, nadškof mehelnski. Sv. oče je podelil zborovalcem apostolski blagoslov in jih bo sprejel v slovesni avdijenci.

Za Slovensko Stražo je daroval g. Aleksander Nerina, učitelj pri St. Janžu na Dravskem polju, kot odgovor na razne napade na njegovo osebo po liberalnih listih znesek 2 K.

Opozorjamo na današnji oglas v inseratnem delu lista o tvrdki Henrika Vanek v Pragi; ker je imenovana tvrdka slovanska, je dobro, da se jo podpira z naročtli.

Tožba ogrskih škofov. Knez nadškof Černoh in škofje Varaždy, grof Mikeš in pl. Glattfelder so pred poroto tožili večerni list „A Nap“, ker jim je očital, da so ob svojih imenovanjih dali večje svote denarja v blagajno vladne Tiszove stranke. V začetku obravnave je počal žurnalista Kusko izjaviti, da prosi odpuščanja cerkvene kneze. Zastopniki škofov so na to izjavili, da ne zahtevajo kazni za žurnalista, nakar se je ustavilo nadaljnje sodnijsko postopanje.

Zlato zopet v prometu. Avstro-ogrška banka je sklenila zopet izplačevati v zlato. V jeseni leta 1912 je vzela banka zlato iz prometa in je vse izplačevala v papirju in srebru. Navadno kroži zlata za približno 200.000.000 K. Zopetno kroženje zlatega denarja bode vplivalo pomirjevalno na naše gospodarstvo in zategadelj je pozdraviti sklep banke.

Za Slovensko Stražo je daroval g. Franc Kos v Ljubnem 4 K. Bog živi posnemovalce!

Namesto venca na grob preč. g. stolnega dekana dr. Iv. Mlakarja so darovali za dijaško kuhinjo v Mariboru: posojilnica v Mariboru 30 letnemu članu načelstva 30 K, člani načelstva posojilnice v Mariboru 35 K, dekan Arzenšek 20 K, župnik Fišer 10 K, dekan Čížek 10 K, prof. dr. Medved 10 K, prof. dr. Lukman 10 K, dr. Tomažič 10 K, Kavčič 10 K, dr. Matek 10 K, nadžupnik Korošec 20 K, župnik Fr. Ogrizek 5 K. Nadalje so še za mariborsko dijaško kuhinjo darovali: gostje na sedmimi Ferd. Reiter 5 K, kaplan Jakob Korošak v imenu neimenovanega 234 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plači!

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: okrajna posojilnica v Ormožu 20 K, dr. Franc Firbas 20 K, dijaška gledališka predstava v Slov. Bistrici 200 K, župnik Kocbek 5 K, župnik Martin Meško 8 K, abih-dijakon Franc Hrastelj 10 K, dekan Fr. Salamon 20 K, Tomaž Ješovnik, zasebnik v Gornji Radgoni, 5 K, ženin 14 K, R. S. 200 K, župnik Šmid 4 K, župnik Franc Ogrizek 3 K, kanonik Šlander Anton 20 K, dr. Fr. Vovšek, c. kr. dvorni svetnik, 15 K, posojilnica v Framu 50 K, posojilnica v Gornji Radgoni 40 K, duhovni svetnik Haubenreich, namesto venca na grob č. g. dekana Čafa 10 K, neimenovan 100 K, hranilno kn posojilno društvo v Ptuj 100 K, Kramberger 5 kg špeha. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri: Bog plači!

Blizajo se srečni časi za one cenjene čitatelje, ki na podlagi današnje priloge glavnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrijalne banke v Ljubljani (zastopnik za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana) naroče izborno skupino 5 srečk na 62 mesečnih obrokov po K 3.25, oziroma skupino treh srečk na 62 mesečnih obrokov po K 3.25, kajti že en sam glavni dobiček jim odvzame skrb za bodočnost, kdaj se jim v srečnem slučaju zamorejo pripetiti tudi še nadaljni dobitki. Mesečni obroki za te izborno izbrane srečke, ki imajo svojo trajno denarno vrednost, so zares nizko nastavljeni, vsled česar je vsakomur, ki hoče na varen način poskusiti svojo srečo s srečkami, dana k temu izvanredno ugodna prilika. Ker izhaja ponudba od velike in zanesljive slovanske banke, jo priporočamo.

Javno vprašanje na naslov naših slovenskih poslancev.

Neki davkoplačevalec iz ormoškega okraja si dovoljuje vprašanje, če je gospod poslanecem znano, koliko pretepov, pobojev in drugih zločinov povzročuje dan na dan nesrečno zganjanje na Sp. Štajerskem, posebno pa v ptujsko-ormoškem okraju? In če je gospodom poslancem to znano, kaj nameravajo ukreniti, da se prepeve po nedeljah in prazniških točenju zganja po gostilnah in šnopspuhtikah, ker dokazano je, da se vsi ti številni pretepi, poboji in drugi zločini vršijo skoro izključno samo po nedeljah in prazniških, ko naši fantje, pa tudi odrasli namesto v cerkev k službi božji, zaidejo v gostilne in zganjarne ter tam popivajo in čitajo pohujšljive časopise. Po mojem mnenju bi se potom deželnega ali državnega zbora gotovo dala uveljaviti postava, po kateri bi se delovanje strupa alkohola omejilo. Saj vlada kot taka mora imeti smisel za to, da se omeji številp zlo-

činov in da se polagoma izprazni prenapolnjene ječe, norišnice in bolnišnice. Pomagano bi s tem bilo tudi davkoplačevalec, ki sedaj plačujejo za te prisilne naprave visoke danke. Največjo korist od tega pa bi imeli gotovo pivci zganja sami, tako na svojem zdravju, kakor tudi na prostosti in imetju. Njih zdaj trpeče žene in otroci pa bi bili rešeni vsega trpljenja in gorja. Ako že imamo postavbo proti pančanju vina in razne druge postavbe za varnost zdravja pri ustvarjenju in prodaji potrebnih vsakdanjih živil, tem bolj bi torej že davno trebalo postavbo proti fabriciranju strupa alkohola in takozvanega fuzla, ki se sedaj v poljubni kvaliteti prodaja za drag denar našemu ubogemu ljudstvu. Gotovo je, da prideta pri tem država in prodajalec do svojih računov, a pošteno to ni za nobenega. Omejenje fabricacije in točenja takozvanega fuzla bi za naše ljudstvo ne pomenilo nobene škode ali izgube, ker v tem, da se je zvišal davek na zganje, stane za najmanjša merica skoro toliko kot četrt litra vina ali pa pol litra piva. Naši kmetje-vinorejci, ki sedaj čestokrat težko prodajo svoj pridelok, bi potem gotovo ložje spravili svoje vino v denar. Naše delo v kulturnem in narodnem oziru tako dolgo ne bo imelo poveljnega uspeha, dokler se ne zatre in ugonobi smrdljivo zganje in z njim pohujšljivo časopisje med našim dobrim slovenskim ljudstvom. To je, kar sem imel na srcu, mogoče, da se oglasi za menoj še kdo drugi k besedi. Naši vrlj poslanci pa bodo gotovo storili potrebne korake v tej zadevi, o tem sem že v naprej prepričan.

Štajersko.

Mariborske novice.

Mesto stolnega dekana je razpisano. Vsi ed smrti prem. g. dekana dr. Ivana Mlakarja je izpraznjeno mesto stolnega dekana glasom zakona z dne 7. jan. 1892, združeno z letno plačo 3200 K in prostim stanovanjem v knezoškofijski palači. Prošnje, naslovljene na Nj. c. kr. Veličanstvo, je vlagati do dne 27. majnika.

Requiem. Danes je imela cela mariborska gimnazija v cerkvi sv. Alojzija za četrtišolca Ivana Žula mašo zadušnico, katero je daroval kn.-šk. nadzornik veronauka na srednjih šolah kanonik Josip Majcen ob asistenci obeh gimnazijskih profesorjev veronauka.

Umrl je dolgoletni knezoškofijski sluga Jakob. Bolehal je celo leto. Dolgo časa je bil v mariborski bolnišnici. Nekaj časa je bil v škofijski palači. Nazadnje je odšel v neko graško bolnišnico, kjer je nedavno umrl.

Maribor. Dne 18. t. m. se je vršila pri tukajšnjem okrožnem sodišču obravnava proti inženjerju Hatzingerju in Francu Markoviču, ki sta tožena prestopka proti varnosti življenja. Katero znano, se je zgodila dne 3. decembra l. l. pri električni napravi na Fali strašna nesreča, ki je zahtevala štiri žrtve. Na leseno, površno napravljeno ogrodje so spravili 3 napolnjene vozičke. Vsa naprava se je radi velike teže podrli in podsula štiri delavce: Ivana Severja, Franca Domanjka, Antona Gratiča in Antona Čiriča. Prvi trije so umrli v roku 24 ur, zadnji pa je zadobil težke poškodbe. Hatzingerja, ki je obtožen, da je ogrodje zavrabilo konstruiral, je sodišče popolnoma oprostilo; zaviraču Markoviču, ki je kriv, da je pustil dvigniti na vrh ogrodne naprave polne vozičke brez vednosti inženjerja, pa je senat prisodil 8 dni težkega zapora.

Škropljenje naših cest in ulic. Sedaj, ko se je zopet pričela doba škropljenja po naših ulicah, se človeku često prižor za bogove. Zjutraj malo še pred 8. uro, ali pa popoldne malo pred 2. uro, ko je na ulicah vse polno šolske mladé, se začne škropljenje ponajbolj živahnih ulicah. Pred škroplilnim vozom beže otroci, toda le težko jim je uteči v kako vežo. S premočeno obleko morajo potem sedeti po 3—5 ur v šolskih klopek. Kje je tu red? Za cesto v Lajtersperg-Krčovina se pa sploh nihče več ne zmeni. Prahu je do gležnja. Ondotnih stanovanj se vse ogiblje, hišni posestniki trpe pri tem škodo. Župan, gani se!

Električno napravo v Falu upajo dogotoviti v letu 1916. Takrat dobi od nje tudi naše mesto električno moč.

Mariborski Orel vabi najljubneje vse mariborske in okoliške Slovence k gledališki predstavi, katera se vrši v nedeljo, dne 26. aprila 1914, v društvenih prostorih Pomočniškega društva (Apothekergasse). Vprizori se znamenita ljudska igra iz življenja koroških Slovencev „Milkova Zala“ v osmih slikah. Režijo vodi g. Juvan. Začetek točno ob pol 8. uri. Blagajna se odpre ob pol 7. uri. Predprodaja vstopnic se bo vršila po članih mariborskega Orla. Pridite množično!

Maribor. Prihodno nedeljo, ob 9. uri, bo pri Coblu (prej Inkret) v Leiteršbergu, zborovanje J. S. Z. Pridite!

Celjske novice.

Imenovanje. Mil. g. opat Franc Ogradi je imenovan za kn.-šk. komisarja v zavodu č. šolskih sester v Celju.

Sprememba agend. Vse agende punciranja, ktere je do sedaj izvrševala tukajšnja davkarija, so prenešene na c. kr. einkarno v Gaberju.

Rud. komisar dr. Kallab je mnenja, da mora v kljub svojemu češkemu pokolenju izvrševati v Celju nemškonalno misijo. Njegovo delovanje proti S. P. D. smo že primerno označili. Sedaj ga je zupanjanje nemških in nemškutarških kričačev v Celju postavilo na čelo mladinskega društva „Wandervogel“, koji ima namen, dati „Unserer Jugend eine kraftvol-

je deutsche Erziehung.“ C. kr. uradnik se čuti legitimiranega, izvesti to vzgojo.

Naš pastor — kot filozof. V petek zvečer bode zbral gospod župnik May „mlade deklice“ in jim bo predaval o Eduardu pl. Hartmanu ter njegovi „Philosophie des Unbewußten.“ Zavidamo te „mlade“ filozofinje za tak užitek, ki se ga ne bodo „zavedale.“

Kino. Na boben so prišli naši Nemci s svojo dramatično umetnostjo. Zdaj je dobila mestna občina koncesijo za kino, ki ponuja sicer včasih tudi dobro blago, navadno pa stvari dvomljive, večkrat škandalozne vrednosti. Za mestne in okoliške otroke bo s tem ena nevarnost več, da se pohujšajo in pokvarijo.

Konkurz. Marija Tabor, trgovka z obleko, je napovedala konkurz. Za konkurznega komisarja je postavljen deželnosodni svetnik dr. Kotnik, za upravitelja konkurzne mase pa odvetnik dr. Karlovšek.

Ormož.

Ormož. (Z nožem zabodel.) Dne 13. aprila je prišlo med kočarjem Alojzijem Bobnarjem in posestnikovim sinom Lovrencem Zelenjakom do prepira, in sicer okoli poldne pri Sv. Tomažu v neki gostilni. Ko se je podal Bobnar proti domu, je stekel za njim Zelenjak, ga napadel na okrajni cesti in mu z vso silo zabodel nož v gornje stegno. Bobnar, ki je bil hudo vinjen, je izkrvavel. Junak z nožem pa premisljuje svojo bojevitost v zaporih okrajne sodnije.

Ormož. Katoliško politično društvo za ormoški okraj priredi na dan 10. maja (v nedeljo) po večernicah v Ormožu ljudski shod, na katerem bodo govorili naši deželni in državni poslanci. Shod se vrši na vrtu ormoške posojilnice, v slučaju slabega vremena pa v prostorih kletarske gostilne.

Sv. Miklavž pri Ormožu. (Motenje shoda.) V nedeljo popoldne po večernicah se je vršil pri nas zelo dobro obiskan ljudski shod, na katerem je govoril državni poslanec g. Brenčič s svojim delovanju v državnem zboru. Našel pa se je neki nahujskan bojazljivec, ki je hotel pri zaprtem oknu govor gosp. poslanca s kričanjem motiti. Seveda je povedal gosp. poslanec temu junaku takšne, da je ta na mah pobrisal s trojico svojih pijanih tovarišev. Sramota le onim, ki nimajo korajže priti sami na shod in tamkaj povedati vsem ljudem v obraz, kar jim ne sodi, dosti bolje, kot pa hujskati nedolžne ljudi in iste za kak frakelje zganja poriniti v ogenj. Pa saj se že dobro poznamo!

Sv. Miklavž pri Ormožu. (Orožniška postaja.) Vsem nam je dobro znano, koliko smo se svoječasno potegovali za orožniško postajo, ki je pri nas bila že res neobhodno potrebna. Naš trgovec in gostilničar g. Golenko pa je storil v tej zadevi največ, ker je na lastne stroške dal sezidati prostor za orožnike. Sedaj, ko bi naj prostori kasarne vrgli najemino, pa so orožniki odšli ter se je postava prestavila k Sv. Boltenku. Vse to se je storilo brez sporazumljenja občin, ki bi vendar imele tudi kako besedo, ne pa postajevodja sam.

Drugi kraji.

Pobrežje pri Mariboru. V torek popoldne je izbruhnil požar v delavnici mizarskega mojstra Mozzerja v Pobrežju, ki je uničil eno poslopje in delavnico Moserja. Kako je nastal ogenj, ni znano.

Gerečja vas pri Fali. Tukaj se je ustanovila poštna oddaja. Novi pomožni poštni urad ima ob delavnikih dvakratno, ob nedeljah in prazniških enkratno zvezo s pošto na Fali.

Smolnik. Dne 16. t. m. ponoči sta popivala v gostilni Ferdinanda Osvalda tukajšnja delavca Ant. Fritz in Jožef Natavšek. Naenkrat sta se začela pa kregati in zmerjati z najlepšimi besedami in prišlo je do hudih zausnic, ki jih je dobil Fritz od Natavška. Ob 3. uri zjutraj je pa napadel Fritz znova svojega nasprotnika v bližini stare steklarne in ga z nožem tako obdelal, da je dobil na glavi dve težki poškodbi. Zgubil je Natavšek pri tem toliko krvi, da so ga morali prepeljati v bolnišnico v Maribor.

Pivola. 11letni šolar Franc Arhan, sin mizarja M. Arhana na Hausenbahu, občina Pivola, je v pondeljek, dne 20. t. m., zvečer, pri guganju tako nesrečno pade, da si je strl levo roko. Dečka so odpeljali v bolnišnico.

Pohorje. Kočarica Terezija Kokol, iz Pohorja doma, je delala dne 21. t. m. na polju in je prepustila vsled tega, svoja otroka, triletnega Alojzija in podlrgo leto staro Elizabeto svoji svakinji Mariji Čurič v varstvo. Med tem časom pa, ko je Čurič napravljala v kuhinji ogenj, sta oba otroka letala okoli hiše sem ter tja in mala Elizabeta je prišla na breg mimo hiše tekočega potoka, padla vanj in utonila. Marija Čurič se bo morala zagovarjati radi nemarne varstva v varstvo ji izročeni otrok.

Fram. Šola v Framu je 14 dni zaprta zaradi oslovskega kašlja.

Šmiklavž pod Mariborom. Rekurz štajercijanecv proti občinskim volitvam je odbit. Čestitamo na zmagi g. županu Florijančiču, ki je zvest pristaš S. K. Z. in narodno zaveden kakor malokateri.

Pragarsko. V pondeljek, dne 20. t. m., se je iz Celja v Gradec peljala po železnici 32letna Neža Ožir, dekla pri Simonu Črepinšku, kolariju v Škofjivasi, da bi v Gradcu v bolnišnici porodila. Na postaji Pragarsko pa jo je usoda dohitela ter je v vozu porodila. Postajenačelnik na Pragarskem je poklical tamošnjo babico in zdravnika dr. Klasinca, ki je poslal mlado mater z otrokom pod nadzorstvom babice še z istim vlakom v bolnišnico v Maribor.

Sv. Lenart v Slov. goricah. V hlevu posestnika Alojzija Zagoršeka v Smolincih je nastal ogenj, ki mu je uničil gospodarsko poslopje in vse poljsko orodje. Živino so še rešili. Skoda znaša 1400 K in je nesreča tem občutnejša, ker posestnik Zagoršek ni bil zavarovan. Govori se, da so zanetili požar — otroci.

Zerovinci. Na velikonočni pondeljek je streljal iz samokresa Janez Žalar, sin obče spoštovane kmečke hiše Zalarjeve, in hudo ponesrečil. Patrona je namreč bila za eno številko prevelika in da je vendar porabi, rival jo je z noževo kline v cev, pri tem pa se je sprožila in ga zadela v oko tako hudo, da so morali v Gradcu oko odstraniti. 17letni Janez bo siromak celo življenje. Spoštovani rodbini izrekamo naše sožalje. Stariši, pazite, da ne dobe vaši otroci orožja v roke!

Marija Snežna. Tukaj je umrla ugledna gospa Elizabeta Pivec v starosti 65 let. N. v m. p.!

Sv. Vid pri Ptuj. Dne 20. t. m. se je obesil posestnik in občinski odbornik France Bernač iz Pobrež. Samourilec je bil prejšnji čas prav dober in skrben gospodar, odkar pa se je pridružil „Štajerčevi“ stranki, je postal zapravljivec in pijanec.

Ljutomer. Zabavni večer, ki ga je Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru tudi letos priredilo na velikonočni pondeljek, je bil res sijajen. Ker nam še od lani vse one lepe melodije, ki so nas očarale, odmevajo v sru, zato smo nekako nestrpno pričakovali začetka. Prostorna dvorana je bila že polna, sedeži razprodani, a še vedno so prihajali novi gostje, ki so se zakasnilij v Emausu ali pri dobrih prijateljih. Po pozdravu navzočih se je pričel koncert s četvero-ročno igro na klavirju, kateri so sledile pevske točke moškega, mešanega in ženskega zbora, ena točka je bila lepša od druge, tako, da človeki res ni znal, katera je bila najlepša. Tem je ugajal bolj moški zbor „Mornar“ s krasnim bariton-solo č. g. Lovreca, drugi zopet se niso naveličali ploskati in klicati tako dolgo, da je gospica Slavka, ta ljubka slavka, ki je tudi že lani vzbudila pravi vihar navdušenja v nas, tudi zdaj ponovila umetno in nečolžno-ljubko svoj samospjev „Na lipici zeleni.“ A zaostali niso mešani zbori „Barčica“ in „Vigred“ ter „Milada“ in „Srbske narodne pesmi.“ Vse točke, same na sebi že lepe, so bile vsled preciznega in prisrčnega prednašanja še krasnejše. Srčan je bil tudi ženski zbor „Slovenka“, katerega so nam zapele same ljubke mladenke. Odobravanje je bilo silno, zlasti pri krasnem moškem zboru ter pri prednašanju „Srbskih narodnih pesmi“, a radi pomanjkanja časa je ostal naš burni: „Se enkrat“ neusliščan. Občudovali smo še spretnost g. Seršenove in gospic Zacherlovih pri igranju na klavir, občudovali pa najbolj možnost, vstrajnost in neumorno delavnost našega obče spoštovanega gosp. Zacherla. Sijajen vspeh koncerta mu bodi vsaj mala odškodnina za mnogi njegov trud! Po koncertu se je vršila gledališka igra „Volkašin.“ Naj omenim samo na kratko, da nismo preveč povedali, meneč, da naše mlade moči tako pri petju kakor pri igri obetajo še mnogo. Igralo se je izborno brez izjeme; Kapa pa Volkašin igrala sta naravnost mojstersko. Tako smo bili zatopljeni v gledanje in poslušanje, da smo pozabili na ploskanje, ko je padel zastor. Tudi pri tej igri je imel naš g. Zacherl imenitno ulogo, ulogo prvega gošca, katero je igral tako komično, da je odmeval po dvorani glasen smeh, pomešan s srčnimi živijo-klici. A baš ta skromna uloga je omogočila, da je g. Zacherl s spretno roko vodil petje svatov, ki je bilo tako lepo in spretno, da bi lahko tekmovalo z vsako mestno opereto.

Poljčane. Dne 20. aprila se je vršil pri „Boču“ lepo uspeli shod K. Z. Poslanec Pišek je poročal o deželnem zboru in odgovarjal na razna vprašanja. Župani so se pritoževali, da okrajno glavarstvo v zadevi podpor in odpisa davka po uimah in toči akte (izkaze) prezira in pusti nerešene. Na predlog g. župana, kateri je shodu predsedoval, se je izrekla poslanecem soglasno zaupnica in za pridobitve v deželnem zboru zahvala.

Konjice. V viničariji Franca Dobnika v Škavcah je izbruhnil požar, ki je vpepelil celo viničarijo. Franc Dobnik je bil zavarovan. Vzrok požara še ni znan.

Sv. Duh v Ločah. V nedeljo, dne 19. t. m., se je igral 11letni dečko Viktor Korošec, posestnika sin v Lazah št. 7, okraj Konjice, z nabasanim revolverjem. Naenkrat se je sprožil in kroglica je zadela v trebuh šest mesecev starega in v zibelji spečega brata Konrada Korošeca ter ga smrtno ranila. Stariši so sicer otroka takoj s prvim vlakom odpeljali v bolnišnico v Maribor, kjer je pa še tisti dan po noči vsled rane umrl. Krivi so pač stariši, ker orožja ne zaklepajo pred otroci.

Koprivnica. Včeraj, dne 23. t. m., je umrla tukaj velespoštovana gospa Jozefa Golob, vdova za rajnim Andrejem Golob, bivšim tukajšnjim trgovcem. Bila je rajna pobožna krščanska žena. Naj ji sveti večna nebeška luč! — Pogreb bo v soboto ob 9. uri dopoldne.

St. Jurij ob juž. žel. V pravilih Raiffeisenovk je določba, da sme znašati razlika med obrestno mero za hranilne vloge in posojila le 1½% in so iste le pod tem pogojem davka proste. Naša liberalna posojilnica, in kakor se nam poroča, večina liberalnih posojilnic na deželi, daje 5% za hranilne vloge, a zahteva za posojila 7½% in še več. G. davčni nadzornik Potočnik v Celju! Zamujajte se za te razmere pri liberalnih posojilnicah. Iste naj plačajo davek,

ker kršijo pravila, ali pa naj posojujejo po nižji obrestni meri, oziroma, ako tega ne morejo, naj opuste vse svoje delovanje. 7½%, oziroma, kakor se poroča iz nekaterih krajev celo nad 8% obresti niso v čast nam Slovincem in pričajo glasno o — imenitem delu liberalcev v korist kmečkoga stanu.

St. Pavel pri Preboldu. Katoliško izobraževalno društvo v St. Pavlu priredi v nedeljo, dne 26. t. m., ob 3. uri popoldne, v Društvenem domu gledališko predstavo „Deseti brat.“ Pridite si ogledat to lepo igro vsi dobromisleči.

Šoštanj. V tukajšnjih, dobro poučenih, liberalni posojilnici blizu stoječih krogih se trdi, da napadajo celjski liberalni zadrugarji radi tega g. posl. dr. Verstovška in nadrevizorja g. VI. Pušenjaka ker morajo celjski liberalci predložiti natančne račune glede dunajske hiše. Govoro so računi zelo zanimivi, ker jih liberalci od l. 1911 naprej niso hoteli predložiti.

Brežice. Iz Zagreba izvemo, da se je dne 21. t. m. zastrupil tukaj velesposelstnik in predsednik hrvaške ljudske banke, Stefan pl. Daubachy. Bil je še znan tudi na Štajerskem, ker je nekdaj imel svoja posestva onstran Sotle nasproti Sv. Petra pod Svet. gorami in ker je trasiral železnico Rogatec—Grobello ter izdeloval projekte za železnico Rogatec—Brežice, oziroma Rogatec—Krško. O samourumu se poroča sledeče: Omenjenega dne so ga našli zjutraj že mrtvega v svojem kemičnem laboratoriju; ki si ga je napravil, ker se je zadnji čas silno rad pečal s kemičnimi poskusi. Preiskava je dognala, da se je zastrupil s svetilnim plinom. Kot vzrok samouruma se navaja sledeče dejstvo: Hrvaška ljudska banka je zašla v denarne težkoče in bo morala likvidirati. Že dne 28. t. m. se bo vršilo generalno zborovanje ljudske banke, in ker je bilo Daubachy-ju znano, da ga bodo akcionarji klicali na odgovor, je sklenil, končati si življenje.

Bučje. Shod. Na belo nedeljo, dne 19. t. m., je po večernicah na javnem shodu poročal naš delavni deželni in državni poslanec g. dr. Fr. Jankovič o delovanju državnega in deželnega zbora. V lepem številu zbrani volilci so njemu, kakor celi S. K. Z. za njihovo delovanje in trud, zlasti za vspehe, pridobljene v deželnem zboru, izrekli svojo zahvalo in zaupanje s prošnjo, da bi se še v naprej tako neustrašeno potegovali za pravice in koristi slovenskega kmeta.

Društvena naznanila.

Jarenina. Na sedmini za rajnim Antonom Šparlom se je nabralo za Slovensko Stražo 4 K. Hvala!

Jarenina. V nedeljo, dne 26. aprila, se vrši popoldne po večernicah občini zbor bralnega društva. Govori vlč. g. župnik Ewald Vračko. Može in fantje, pa tudi dekleta, pridite vsi!

Slivnica pri Mariboru. V nedeljo, dne 3. majnika, je popoldne po večernicah občini zbor podružnice Slovenske Straže in ustanovni shod Dekliške Zveze. Govori dr. Hohnjec.

Ptuj. Tukajšnja Dekliška Zveza priredi na svojem rednem mesečnem shodu dne 17. maja popoldne po večernicah v društvenih prostorih veliko slavljeno Majnikove kraljice. Velezanimiv spored; sodeluje Dekliška Zveza trojiška; sklep tvori prelep prizor: „Majnikova kraljica, zaščitnica ubogih.“ Vstopnina ni, hvaležno so pa sprejemajo prostovoljna darila v pokritje stroškov in za fond v nabavo lastnega odra. K mnogoštevilni udeležbi prijazno vabi odbor.

Središče. V nedeljo, dne 26. aprila, popoldne po večernicah, se vrši v društvenih prostorih društveni sestanek. Na vsoporedu bo govor g. J. Praprotnika, ustanovitev podružnice Slov. Straže, Sv. vojske itd. Pridite v obilnem številu! Tudi neudi so vabljeni.

Središče. Krasno uspeli igri: „Prepirljiva soseda“ in „Cvetina Borogradska“ se ponovita v nedeljo, dne 3. majnika po večernicah. Kdor ni mel prilike, udeležiti se te predstave na belo nedeljo, naj pride tokrat in ne bo mu žal.

Sv. Križ na Murskem polju. Tukajšnja Dekliška Zveza uljudno vabi na svojo zabavno prireditev v nedeljo, dne 26. aprila, v Slomšekovi dvorani. Začne se takoj po večernicah, vstopnina je navadna. Uprizori se igri „Skrivnostna zaroka“ in zapoje pod vodstvom gđc. Minke Zacherl več mičnih pesmic. Pridite!

Gornja Radгона. V nedeljo, dne 26. aprila, ima tukajšnja Mladenska Zveza svoj mesečni poučni sestanek. Na sporedu je poučno predavanje o trti itd. Zatorej fantje, pridite!

Ribnica na Pohorju. Kmečko oralno društvo priredi s sodelovanjem Mladenske in Dekliške Zveze v nedeljo, dne 26. aprila, ob pol 6. uri zvečer, v prostorih g. Henrika Puhra veselo s tem-le sporedom: 1. Pozdrav. 2. „Tri sestre“, igra v treh dejanjih, spisal dr. Krek. 3. Turki na Slovenskem, govor. 4. „Turški križ“, igra v štirih dejanjih, spisal dr. Krek. 5. Prosta zabava. Med odmori in prosto zabavo igra godba. Vstopnina za osebo 50 vin.

Šoštanj. Bralno društvo priredi v 3. maja, pri Rajšterju predstavo z dvema igrama: „Čašica kave“, veselo-igra, in „Dve materi.“ Vstopnina: prvi sedeži 1 K, drugi sedeži 80 vin., tretji sedeži 60 vin., stojišča 40 vin., galerije 30 vin. Začetek ob tretji uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Konjice. Bralno društvo in Dekliška Zveza priredita na prvo nedeljo v maju, dne 3. maja, poučno-zabavno veselo in te-lovadnici okoliške šole. Kakor drugokrat bomo tudi tokrat združili veselo petje in prijetno godbo s podučnim govorom in lepo igro. Vabimo vse prijatelje že sedaj.

Vitanje. Dne 26. t. m. ima Slovenska Kmečka Zveza svoj shod v Vitaju in sicer po rani službi božji v prostorih stare šole. Poročevalec je g. poslanec Pišek. Pridite, može!

Celje. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 26. aprila, ob 3. uri popoldne v hotelu „pri belem volu“ zanimivo igro „Visoko“, ki se še do sedaj ni nikjer priredila na Štajerskem. Igra slika jako živo za marsikatero slovensko mladenko nevarno siljenje v mesto, hrepenenje, postati nekaj višjega, kot priprost, a pšteno kmečko dekle. Ob enem nastopi tokrat jako pomnožen tamburaški zbor v številu 20 članov. Pridite v nedeljo v obilnem številu!

Petrovče. Dne 10. maja se bode videla v Petrovčah lepa igra, katerega in vzpored se pravčasno naznani. Sosedna društva naj se na to ozirajo.

Petrovče. Občini zbor Slovenskega katoliškega političnega društva za celjski okraj se vrši v Petrovčah v nedeljo, dne 10. maja, dopoldne ob 9. uri, v Društvenem domu. Ob enem se bo vršilo politično zborovanje s poročilom več poslancev.

Braslovče. V nedeljo, dne 26. aprila, ob 6. uri zvečer, se uprizoni Finžgarjev igrokaz „Naša kri“ v prid bralnega in pev-

skega društva. Vstopnina: sedeži 1. vrste 1 K, sedeži 2. vrste 60 vin., stojišča 30 vin.

Braslovče. V nedeljo, dne 26. arila, po rani sv. maši, se vrši politični shod na Legantu. Govorita gospoda poslanca dr. Korošec in Pišek. Pristaši Kmečke Zveze, agitirajte za obilno udeležbo!

Gornjigrad. Tukajšnje bralno društvo priredi tretjo nedeljo po veliki noči, dne 3. maja, v župnijskih prostorih popoldne Finžgarjevo igro „Naša kri“ v štirih dejanjih s pozdravom in petjem ter daljne in bližnje k obilni udeležbi vabi načelstvo. — Peto nedeljo ob 3. pa je društveni občini zbor z navadnim sporedom.

Sv. Francišek Kaverij. Katoliško bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 10. majnika, dve gledališki predstavi. Sosedje in domačini, uljudno vabljeni.

St. Pavel v Savinjski dolini. Šolsko vodstvo se tem potom najiskreneje zahvaluje vsem podpornikom šolske kuhinje v St. Pavlu in jih prosi podpore tudi v bodoče. Potreba šolske kuhinje je izražena že v tem, da se je letos razdelilo nad 7000 porcij toplih jedij med otroke.

Dobova pri Brežicah. Slovenska Kmečka Zveza priredi v nedeljo, dne 26. aprila, po rani sv. maši, političen shod. Govorita poslanca dr. Benkovič in dr. Jankovič. Somišljeniki, pridite in agitirajte!

Kozje. Veliki živinski in kramarski sejm se vrši dne 27. aprila v Kozjem. Sejmariji se opozarjajo na novo mostno tehtnico, katera bo ta dan brezplačno na razpologo. Vstop v sejmšišče za živino je vstopnina prost. Ker je pričakovati ogromno stavilo lepe živine, se kmeti uljudno vabijo.

Regulacija Pesnice.

Uradni obhodi.

C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru nam vpošlje ta-le razglas:

Štajerski deželni stavbeni urad je v imenu štajerskega deželnega odbora v namen uravnavanja teka pesniškega potoka v delni progji med gočovskim in Dimnikovim mlinom v sodnem okraju šentlenartskem semkaj predložil v izvršitev načrt s prošnjo za podelitev vodopravnega potrjenja.

Proga, ki jo je uravnati, meri po starem toku 15½ km, po načrtani novi potezi 7 km. Načrtana nova poteza se izogne skoraj skozinskoz starega toka in sledi globoki črti tal doline. Stari tok naj bi se od km36'6 do 34'45 pridržal kot mlinski kanal za tamkaj nahajajoča se 2 mlina (Lorbek- in Golle-mlin) in se bo v ta namen napravil v km 36'6 varnostni jez z železnimi položnimi polami. Struga, ki jo je v tej progji na novo izkopati, sledi v svojem spodnjem delu toku Partinjskega potoka. Pri km 33 nahajajoči se lormanjski mlin naj bi se obenem z onim v km 31'7 ležečim Šetarjevskim mlinom odkupil in opustil, med tem ko bi se oni na koncu tega uravnavajočega dela nahajajoči gočevski mlin samo odkupil, toda še-le pozneje opustil, ko bi se vršila uravnava v tem toku pesniškega potoka. Te uravnave tihoči se načrti ležijo pri tukajšnjem uradu v sobi št. 6 na upogled. Upogled je dovoljen ob vseh delavnikih med uradnimi urami.

O tem se bo vršila komisijska razprava v smislu paragrafa 77 vodopravnega zakona z dne 17. januarja 1872, dež. zak. št. 8, kakor sledi: 1. Prvi dan v ponedeljek, dne 4. maja t. l. Snidenje komisije ob 8. uri zjutraj pri gočevskem mlinu, ogled in cenitev naprave. Obhod uravnavajoče proge od občinske meje Šetarova-Zamarkova. Protokoliranje pri Šetarovi. Udeleženci: lastnik gočevskega mlina, potem parcele št. 466—103 v občini Šetarova in parcele št. 216—286 občine Spod. Voličina. Občinski odbori Šetarjeve in Spod. Voličine. Drugi dan, torek, dne 5. maja t. l. Snidenje komisije ob 8. uri pri mlinu v Šetarovi. Obhod uravnavajoče reke do Lorbekovega mlina. Cenitev vodne pravice lormanjskega mlina, zapisovanje. Udeleženci: Občinski odbori Spodnja in Gornja Voličina in Zamarkova, potem posestniki parcel št. 400'2 do 464 v Spodnji Voličini in parcel št. 356—1.085 v Zamarkovi ter parcel št. 36—27 v Gornji Voličini. Posestnika lormanjskega in Lorbek-mlina. Tretji dan: sredi, dne 6. maja t. l. Snidenje komisije ob 8. uri pri Lorbek-mlinu. Obhod uravnavajoče proge od Lorbek-mlina do mostu na okrajni cesti, na zgornji strani Golle-mlina. Zapisovanje. Udeleženci: Občinski odbori v Zamarkovi, potem posestnika Lorbek- in Golle-mlina, nadalje parcel št. 1106—1204 v občini Zamarkova. Četrty dan: četrtek, dne 7. maja t. l. Snidenje komisije ob 8. uri pri mostu na okrajni cesti na zgornji strani Golle-mlina. Obhod uravnavajoče proge do Dimnikovega mlina. Cenitev vodne pravice Dimnikovega mlina. Udeleženci: Občinski odbor Jablanca, posestniki parcel št. 41—73'1 v kat. občini Ameisgasse, nadalje parcel št. 238'2 in 243, kat. občine Močna, okraj Maribor in parcel št. 44—37 v občini Grušova, okraja Maribor in posestnik Dimnik-mlina. Peti dan: petek, dne 8. maja t. l. ob 8. uri dopoldne. Reševanje ohranilnega vprašanja. — Sklepanje okrajnega odbora St. Lenart ob 10. uri dopoldne. Sklepanje občin Šetarova, Gornja in Spodnja Voličina, Zamarkova in Jablanca. Zapisovanje v St. Lenartu v Sloj. gor. v sejni dvorani okrajnega zastopa. Šesti dan: sobota, dne 9. maja t. l. ob 8. uri dopoldne. Končno zapisovanje v St. Lenartu v sejni dvorani okrajnega zastopa. —

Pri tem se bo tudi obravnavalo v smislu paragrafov 43 in 46 omenjenega zakona o potrebnem odstoppu ali obremenjenju zemljišča in tal, kakor tudi o prispevanju mejašev.

Pri teh razpravah so vložiti ugovori, ako se ni že prej zgodilo, ker bi se drugače udeleženci name-ranega uravnavanja in k temu potrebnega odstoppu ter obteženja zemljiške lastnine, smatralo kot temu pritrdujoče, in bi se brez ozira na poznejše ugovore razsodilo.

Narodno gospodarstvo.

Monopol tobaka v Albaniji. Albanska vlada pozivlje turško tobako režijo, naj odpokliče svoje uradnike iz Albanije. To se utemeljuje s tem, ker hoče albanska vlada sama izvrševati tobakni monopol. Kakor se čuje, zahteva turška tobakna režija za odstop monopola gotovo odškodnino.

Koliko železa dajo avstrijski rudniki. Vseh rudniških podjetij za železo je bilo v letu 1912 le 24 res odprtih in imela so 6223 delavcev. Skupno se je izkazalo 29.000.000 kvintalov železne rude. Za topenje železa obstoji sicer 26 podjetij, a stoji jih ravno polovica in 5921 delavcev. Natopilo se je v teh plavžih 17.000.000 kvintalov surovega železa, ki je vredno 143.000.000 K. Za topenje rude se je porabilo pa 18.000.000 kvintalov koksa in 50.000.000 kvintalov premoga v skupni vrednosti 59.000.000 K. Velika večina surovega železa se izdeluje doma, le 1.000.000 kvintalov gre čez mejo. Največ surovega železa prodamo na Ogrsko in v Italijo, nekaj tudi v Nemčijo, v Švico in nekaj malega tudi v Severno Ameriko.

Tekstilna industrija. Precejšnja rana v avstrijskem narodnem gospodarstvu je tekstilna veleobrt. Tekom zadnjih petih let se godi tej industriji kaj slabo, kakor v dobrih tako v slabih časih. Zadnja, za vse naše gospodarstvo tako krasna doba ni prinesla tekstilni industriji nobene koristi in tudi še današnje poživljenje našega gospodarstva se ne pozna v ti industriji. Vzrok temu je ta, da se je svoj čas zelo veliko investiralo, obratovalljšča so se jako povečala, a vse to je povzročilo nadprodukcijo. Zdaj so znatno skrčili obratovanje, kakor predileci tkalci. Prvi so nekoliko na boljšem, ker so organizirani in vsled tega dosegajo za svoje izdelke boljše cene. Tkalci pa morajo prejo plačevati drago, a tkalino pa dajati za vsako ceno. Konzum pa je vedno nezadosten, nikakor ni rastele z rastočim številom celega prebivalstva. Balkan je našemu eksportu zaprt, kakor so zaprte srbskim volom avstrijske meje. In sploh pa je naš Berchtold rogovilil tako, da nas povsod sovražijo in od sovražnika se ne kupuje. Domač konzum je pa tako padel in v času krize je propadlo mnogo manufakturnih trgovin. Med ljudstvom še pa vedno ni dovolj denarja in trgovec na deželi še vedno ga težko dobi v roke. Zategadelj pa kupuje sproti po majih kosih, in se ne zalaga za naprej, kakor v dobrih časih.

Krompir v gospodinjstvu. V 16. stoletju so vpeljali krompir iz Amerike na Špansko in od tukaj v 17. stoletju polagoma v sosedne dežele. Dolgo se ni moral domačiti, izpodirivali so ga razni predsodki. Šele lakota v srednji Evropi leta 1775 mu je odprla prsto pot. Ko so spoznali ljudje, na kako raznovrstne načine se krompir lahko pripravi, postal je ta popred tako osovražen krompir kmalu priljubljena jed kmeta in gospoda. Ljudje so ga vživljali po večkrat na dan, pa se ga niso preobjedli. Krompir sestoji iz 2% beljakovine, 4% maščobe, 20% ogljikovih vodikov, 1% vlaknine, 1% raznih soli in 75% vode. Ako pomislimo, da želodec nekatera jedila, ki jih napravljamo iz krompirja, le deloma prebavi, pa lahko uvidimo, da redilna vrednost krompirjeva ni zelo velika. Človek rabi na dan približno 118 g beljakovine, 56 g maščobe in 500 g škroba. Ako bi hoteli živeti le o krompirju, zavžiti bi ga morali toliko množino, da bi je želodec ne mogel premagovati. Ker vsebuje le malo beljakovine, ga jemo radi k mesu in ribam. Če kuhamo krompir v oblicah, izgubi skoraj vse redilne snovi. Olupljen krompir zgubi mnogo beljakovine. Kakor je škrob v žitu, tako je tudi škrob v krompirju obdan s staničjem. Pri kuhanju razpočijo stanične mrenice in iz celic se usuje škrob. Če kuhan krompir še zmešamo, postane lahko prebavljiv. Vnanja plast krompirja je lupina, ki obstoji večinoma iz mrenastega staničja, pod lupino se nahaja večidel beljakovine. Ako krompir debelo olupimo, vržemo najboljšo redilno snov praščem, v smeti, ali na ogenj. V lupini so jamice, takozvane oči; dokler se v jamicah ne vidi kali, ni krompir zrel. Nezrel krompir pa škoduje prebavilom. Zgonji krompir vsebuje mnogo več vode in manj škroba, zato ga predrago plačujemo, čeravno je okusen. Po zimski zmrzne krompir v premrzlih kletih in postane sladek. Škrob se je premenil v sladkor. Mraz razširi vodo v krompirju tako, da počijo stanične mrenice. Ko se otaja, je vel in ako ga prežemo, se cedi voda iz njega, treba ga je hitro porabiti, drugače segnije. Pomladi začne krompir kaliti, najprej tisti, ki ima tanjšo lupino. Pri kalenju se spremeni škrob deloma v strupeni solanin, ki se nahaja posebno v jamicah, kjer kali in v kalem samih. Pri ljupljenju takega krompirja se morajo ti kali globoko izrezati. Da krompir prehitro ne kali, moramo skrbeti, da porabimo najprej krompir s tanjšo lupino in onega z debelejšo lupino prihranimo za pomlad.

Velika avtomobilna nesreča.

Dne 23. t. m., ob 7. uri zvečer, se je pripeljal po briženjski državni cesti iz Štajerske na Gosposvetsko polje na Koroško avtomobil goriškega veleindustrije Božidarja Dreher, brata znanega pivovarnarja Antona Dreher. Avtomobil je vozil z največjo brzino. Pred vasjo Willersdorf je pa tresčil avtomobil v neko drevo s tako silo, da ga je razdrobilo na drobne kosce. Dreherja in njegovega spremljevalca, kakor tudi soferja, je vrglo več metrov stran Dreherju je razbilo celo spodnjo čeljust, zadobil je pa

tudi še drugih tako težkih poškodb, da ni misliti na okrevanje. Tudi njegov spremljevalec, čegar ime pa še ni znano, je smrtnonevarno poškodovan. Sofer je istotako težko poškodovan. Na čelu je dobil 10 centimetrov dolgo zevajočo rano, razmesarilo mu je ustnice in zlomilo obe roki.

Ker je v istem času vozil tudi osebni vlak Sv. Vid—Celovec, se je nudi pasażirjem omenjenega vlaka ves ta grozen prizor. Strojvodja je ustavil vlak kar pri priči in vse iz vlaka je hitelo na kraj nesreče.

Oživilec celega dogodka, ki je zrl iz vlaka na ves prizor, pripoveduje sledeče: Avtomobil je vozil s strašansko brzino. V trenutku je tresčil v neko drevo, katero je podrl, nakar je tresčil še v dva druga v bližini se nahajajoča drevesa, kateraj je tudi takoj podrl. Avtomobil se je v zraku parkrat prekucnil in v zraku sem videl frčati človeška trupla.

S kako brzino je vozil avtomobil že ves čas, je razvideti iz brzovjavke, došle iz Neumarkta na Gornjem Štajerskem na policijski urad v Celovec, v kateri se je signaliziral avtomobil in pozival celovško policijo, naj ga ustavi, iz česar je razvidno, da je vozil avtomobil že na Štajerskem z nenavadno brzino. Težko ranjene so prepeljali v celovško bolnišnico, o celi nesreči pa brzovjavno obvestili sorodnike ponesrečencev.

Razgled po svetu.

Prvi hidroplan v službi policije. Policija napreduje! Amerikanci se morejo ponašati, da se je pri njih policija prva poslužila hidroplana. V mestu Niami, v državi Florida, je bil ukraden nekemu Amerikancu dragocen demantni prstan. Vse poizvedbe so bile v začetku brezuspšne. Končno pa je zasledila policija zločinca, ki je bil nek črnc. Ko so ga pa li hoteli prijeti, je bilo že prepozno, kajti črnc se je vkreal in pred nosom policije je odplul parnik in odpeljal seboj zločinca. V tej stiski se obrne policija na lastnika hidroplana, da poleti na parnik, ki je bil že 15 milj oddaljen od brega. V največjem snežnem mežu se dvigne hidroplan in poleti na parnik. Tekom dveh ur se je vrnil, seboj pa je privedel črnca v spremstvu policijskega stražnika. Tako pride tudi že hidroplan v korist policije.

Lutrova smrt. Kakor je bilo še do novejšega časa glede Luthrovega življenja po zgodovinskih knjigah vse polno nasprotujočih si mnenj, tako se tudi njegova zadnja leta in zlasti njegova smrt prav različno slikali. Jezuitu P. Grisarju, ki je pred kratkim spisal o Lutru veliko delo „Luther“ v treh zvezkih, priznava celo protestantovska kritika, da je ne samo strogo znanstveno, temveč da piše tudi skozziinskozi objektivno. Kakor že prej Denifle (Luther und Luthertum), tako je Grisar na podlagi najbolje zanesljivih virov opisal znamenito Lutrovo osebnost, zlasti njegovo notranje življenje in njegove dušne boje, ki odsevajo iz vseh njegovih spisov. Celu Luthrovo življenje je bilo zanimivo, zanimiva pa tudi njegova smrt. Že leta 1541 se je Luther sprijaznil z mislijo na svojo smrt, od maja leta 1545 ga je ta misel navdajala z vedno večjo ožnostjo. Semtertja se je umaknil celo iz Wittenberga, ker ni mogel več gledati prevelike npravne podivjanosti, ki je bila posledica njegovega krivega nauka. Leta 1539 že je začel bolehati (na kamnu), a hujši kot to so bili notranji boji, ki so mu grenili zadnja leta njegovega življenja. V dolgih nočnih urah so se ga lotelavali težki dvomi in bojazen, če bi njegov nauk le ne bil pravi. Zraven je prišel spor z raznimi teologi, ki se niso mogli nikdar zediniti, z dvornimi juristi, ki so preveč cenili „papeško“ (kanonično) pravo, in pa z močnimi in samopašnimi knezi. Na svoj zadnji rojstni dan je še svaril svoje pristaše, naj bi ne onečaščevali njegovega nauka, ker so mu s tem več škodili, kot „papisti.“ Smrt ga je dohitela nenadoma, ne da bi bil kaj slutil. Dne 18. februarja 1546, okrog 3. ure zjutraj, ga je zadel mrtvoud, in sicer v njegovem rojstnem kraju Eisleben, kamor je bil prišel, da poravnava neki spor grofa Mansfeldskega. Na predvečer svoje smrti je zapisal na steno pri postelji s kredno besede: „Kuga sem ti bil, papež, v življenju: v smrti ti bom smrt“ (Pest war ich, Papst, dir im Leben; im Tode werd' ich dir Tod sein). Po izjavi nekoga sodobnika je umrl z zahvalo za to, da mu je Bog oče razodel svojega sina Jezusa Kristusa, in z zaupanjem, da vsled svojega nauka ne bo pogubljen, temveč da bo večno živel. Kakih 20 let po njegovi smrti se je v nekem krogu raznesla vest o Luthrovem samoumoru vsled izmišljene izjave njegovega služabnika. Katoliški učenjak N. Paulus je leta 1898 razkril neistinitost te legende. — Luter je hotel kat. cerkvi in papežu zadati smrtni udarec, pa je še sam moral dočakati začetek slavnega tridentinskega cerkvenega zbora, ki je razpršil vse dvome in podal že vernikom nepokvarjen katoliški nauk, ob enem pa z zdravom postavodajo zagotovil sv. cerkvi zmagoslaven razvoj. Po tem vesolnem cerkvenem zboru se je bogoslovna znanost čudovito povzdignila in kakor že dolgo poprej ne, je vzevetelo notranje krščansko življenje.

Ruska vlada proti naročilom v Nemčiji in Avstriji. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz petrograjskih industrijskih krogov, da je rusko mornariško ministrstvo vsem ladjedelnicam in privatnim podjetjem, ki dobivajo državna naročila, ukazalo, da ne smejo ničesar naročiti iz Nemčije in Avstrije. Gre baje za

velikanske vrednosti, ker ruska industrija ni kosnijnim naročilom ladjedelnic in je treba naročiti velik del materijala iz tujine.

Važnost časopisja v vojski. Dunajska „Reichspost“ poroča o zapiskih turškega poveljnika Mahmud Muktar paše, ki so ravnokar izšli v Berlinu v nemškem prevodu. Muktar paša pravi, da Turki v bolgarsko-turški vojski niso prav nič vedeli, kje da li imajo Bolgari zbrane svoje glavne moči. Mahmud paša je bil poveljnik desnega krila vzhodne turške armade v Traciji. Turki so bili od Bolgarov pri Lozengradu poraženi in so se deloma v divjem begu pomikali nazaj proti Bunarhisarju in Vizariju. Turki še sedaj niso vedeli, kako da prodirajo Bolgari. Tedaj pa je turški poveljnik iz Carigrada dobil od turškega vojnega ministra in vrhovnega poveljnika brzovjavko, kje da prodirajo Bolgari in kako močni da so. Brzovjavka je pravila, da je to povzel turški poslanik na Dunaju iz poročil znanega vojnega poročevalca Hermenegilda Wagnerja v „Reichsposti.“ Če ne bi li bili izvedeli položaja iz „Reichsposti“, pravi Mahmud Muktar paša, bi bili Turki potušnjeni proti Marmarskem morju in bi se bila morala vsa turška armada podati. Lepega prijatelja so imei Bolgari, ki so pustili blizu takega poročevalca. So bili pa Srbi že bolj pametni in niso pustili blizu nemških vojnih poročevalcev, čeravno so se ti zavoljo tega po nemških časopisih čez Srbe strašansko repenčili.

Verski prepored na Francoskem. Kulturni boj na Francoskem se je v zadnjih letih močno poostiril. Svobodomiselnost dela sistematično na to, da iztrebi vero. Tega tudi ne taji. Že leta 1903 je zaklical v francoskem državnem zboru poslanec Aulard: Mi hočemo iti do konca. Zahtevamo, da se odpravi vera kot taka. Prevrat vsega, kar obstaja, se mora tako izvršiti, da ne bo nobena reč več spominjala na religijo. Govorica in mišljenje mora biti tako preustrojeno, da bodo pojmi: Bog, duša itd. za nas popolnoma španske besede, s katerimi naj ne vemo nič početi. Podobno, samo še bolj bogokletno se je izrazil veliki mojster prostozidarske lože Depech: Poderimo stare tempelje in sezidajmo nove. Najprej mora pa biti popolnoma uničeno papeštvo. — Taki in enaki kliči in njim sledeča dejanja niso mogla ostati brez odmeva v francoskih katoličanih. Zadnji čas dohajajo vedno veselejša poročila o nekem novem svežem gibanju francoskih katoličanov, ki se kaže v vseh stanovih, tudi med delavstvom. Zadnje poletje se je na primer 15.000 krščansko organiziranih železničarjev poklonilo brezmažežni Devici v Lurdu. Pred kratkim je vzbudil veliko pozornost govor orleanskega škofa Toucheta, ki je izjavil, da bi utegnili francoski katoličani nenadoma zapreti vse svobodne krščanske šole v državi. S tem bi sebi prihranili res mnogo stroškov, ki bi jih lahko porabili v druge namene, vlado bi pa spravili v neprijetno zadrego, če bi parlament hotel glasovati za fanatične zakonske predloge, s katerimi rušitelji cerkva groze katoličanom. Tisti, ki poznajo francoski narod, pravijo, da versko stanje tam ni obupno in da je upanje, da se obrne na bolje. Francoska ima pred vsem zelo močen srednji stan, ki je močna opora cerkve in njeno najboljšje upanje v boju za osvobojenje. Zdrav srednji stan ima za posledico fino razvit npravni čut. In pravijo tudi, da moralnost v ožjem zmislu stoji na Francoskem višje kot na Nemškem in štatistike to-le potrjujejo. Francoza odlikuje viteška narava, veselje za vsako blago podjetje. To se kaže tam, kjer je potreba kaj žrtvovati. Za misijone na primer dajo ti francoski katoličani več krvi in denarja, kakor katoličani vseh drugih dežel. Tem lastnostim se lepo pridružujejo treznost, pridnost in varčnost, ki delajo Francoza dostopnega za vzvišene ideale krščanstva.

Kultur i napredek

je zaznamovati ne le pri živilih, ampak tudi pri zdravilih; število predmetov, ki se jih dandanašnji prozivaja v koncentrirani obliki, je ogromno. Tozadevno prednjačijo Faysove pristne Sodenske mineralne pastilje, ki so že celo četrtsletje v rabi. Nudi jo dobrodelne moči Sodenskih vrelcev števec 8 in 18 v koncentrirani, torej v najprimernejši obliki, odtod njihovo svetovno ime. A paziti je pa vselej na ime Fay! Škaljica stane K 1.25. — — — — —

Izmed protestantovskih duhovnikov v Švici je več kot ena tretjina popolnih abstinentov: okroglo 450. Posebno med naraščanjem se opaža živahno gibanje. Zdravnikov-abstinentov šteje Švica 137.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi je in ostane nepreosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drogerjah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev.

V zavodih za pljučna zdravljenja

Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arku i. f. d. je **SIROLIN "Roche"**

Kot dobro obneslo sredstvo v stalni rabi SIROLIN "Roche" olajša in odstranjuje obolenosti sopol v primeroma kračkem času.

Je jako slasfen, ferk prouzučujoč in učinkuje zelo ugodno na splošni počutek.

Zvirni zavoj a K. 4. - se dobi v vseh lekarnah.

KDOR je s svojim **zelodcem** in črevom nezadovoljen jemlje naj redno nekaj časa D^o med Trauba zelodčni prašek

GASTRICIN

Učinek presenetljiv Dobi se v vseh aptekah. Velika skatija stane 3 Kr.

GLAVNA ZALOGA: Sternapoteka, Dunaj, IV. Favoritenstrasse 25.

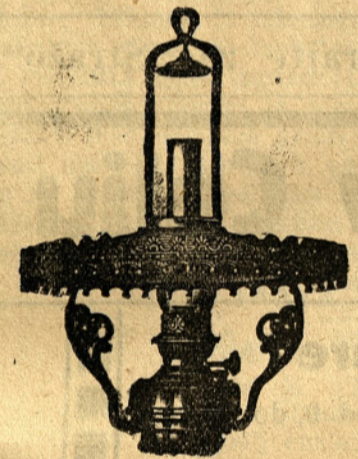
Prospekti gratis in franco. Zdravilni dobe za poskušnjo GASTRICIN brezplačno.

V Mariboru se dobi v lekarnah: Fr. Prullja, E. Taborsky-a nasl. Wolf, Al. Sirak-a, V. Savost-a in V. König-a.

Hlapec se sprejme 1. majnika 1914 v službo javne bolnišnice v Mariboru. — Mesečna plača 20 kron.

2 leti stara hia visoko pritišje, pol klm od Celja, z lepim vrtom za zelenjavo, popolnoma prosto stoeča ob okrajni cesti Celje — Teharje, tik lepega smrkovega gozda, primerna za kaknega penzionista, se iz proste roke ugodno proda. Tozadevna natančna pojasnila daje Ivan Rebek, ključavničarski mojster v Celju.

Agitirajte za „Stražo“.

Trgovina z špecijskim blagom **Solidna postrežba.** Trgovina z moko in dežel. pridelki

Ivan Ravnikar, Celje, Graška ul. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiva semena, n. pr. jamčeno domačo deteljo, nemško deteljo, peso, rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična semena o o o o od znane tvrčke Mauthner. o o o o

Glavna zaloga vrvarskega blaga **Vedno sveže žgana kava.** Glavna zaloga oljnatih barv

Zahvala.

Globoko ganjeni po plemenitih dokazih naklonjenosti in sočutja, izkazanih o priliki nenadomestljive izgube našega nepozabnega soproga ozir očeta, gospoda

Matija Kavcič,

štejemo si v dolžnost izreči svojo najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so na kakoršenkoli način počastili spomin dragega pokojnika. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, slav. ravnateljstvu in učiteljstvu deželne kmetijske in šentjurskih ljudskih šol, slav. c. kr. orožništvu, sl. šentjurski požarni brahmi takor tudi vsem sl. korporacijam in društvom, velec. gg. pevcem, pokloniteljem vencev, vobče vsem, ki so spremili svojega prijatelja, znanca ozir. stanovskega tovariša na njegovi zadnji poti.

Šentjur, dne 22. malega travna 1914.

Obitelji Kavcič, Seršen, dr. Schwab, dr. Mihalič, Šulgaj.

Darujte za Slov. Stražo!

Edina štajerska steklarska narodna trgovina **Na debelo! Na drobno!**

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svečilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Nihče ne more ponarejati Kathreinerjeve Kneippove sladne kave!

Vendarle se mnogokrat varljivo slično posnema povsod znana zavojnina s sliko župnika Kneippa.

Zatorej se pri nakupu ne dajte premotiti in zavrnite vse posnemke!

Vse drugo kot Kathreiner, zlasti odprto, odtehtano blago, je, če še tako ceno, večinoma mnogo predrago plačano.

Slo. W. P.

Priporoča se Vam za nakup

Precizijske ure!

Lasina tovarna!

ZENITH
GRAND PRIX PARIS 1900.

Rafael Salmič Celje Nar. dom to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastoj in poštnine prosto. Svetovna tvrčka. Na tisoče zahval.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade: spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za občinske in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

o o o o o   Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.   o o o o o

Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li član zadruga ali ne in jih obrestuje po **5%** Rentni davek plačuje zadruga sama; prevzame obrtne in trgovske račune v inkaso in iztirjanje, daja predujeme eskontuje menice ter izpeljuje sploh vse denarne manipulacije po najkulantnejših pogojih.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na **sortimentna fina vina v buteljkah.**

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotrzcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinarov.

60 do 70 kron na teden si lahko brez truda in zamude zaslužite P. jasnula daje

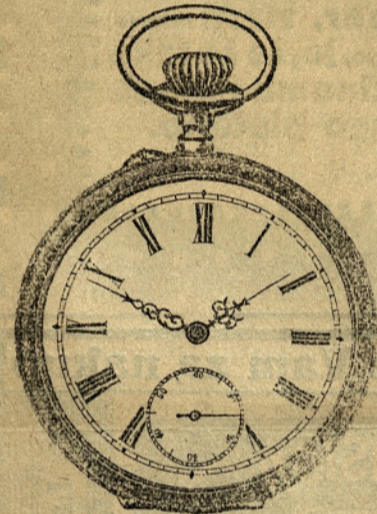
K. Tišler, Schönfeld pri Bečovu Česko.

Vajenec

se **takoj** sprejme v tiskarni **sv. Cirila v Mariboru.** Imeti mora meščansko šolo ali par redov gimnazije. Zahteva se popolno znanje slovenščine v govoru in pisavi.

Pozor! URE

reparirane s pismenim jamstvom:

- Pristna srebrna ura K 7—
- Pristna srebr. ura ženska K 7—
- Pristna srebrna verižica K 2—
- Pristna srebrna verižica
- damska K 3-40
- Zlata ura . . . . K 28—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal reparirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor
Tegethofova cesta št. 39

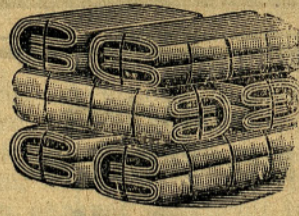
Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo **manufakturnega in modnega blaga**, posebno krasno novosti za ženske in moške obleke po zelo **znižani ceni!**

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! **Vzorci na razpolago**

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pohištvo razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo izkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapciranega pohištva.

Sloboden nakup.

Slobodne na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Iščemo boljšega vpokojenca,

ki bi se nastanil v krasnem kraju, če le mogoče duhovnika. Dotičnik dobi mnogo ugodnosti. Pojasnila daje Slovenska Straža v Ljubljani.

Krojač ali čevljar,

ki bi imel veselje tudi do organizacije, dobi v večjem kraju, kjer je velika slovenska naselbina, jako ugodno stališče. Vprašanja in ponudbe na Slov. Stražo v Ljubljani.

Ure
Točna postrežba
Dobro. Po ce

Velika zaloga ur, dragoceno, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remoot-ura K 3-50
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 18—
Kuhinska ura K 4—
Budilka, niklasta K 3—
Poročni prstani K 2—
Srebrne verižice K 2—
Večletna jamstva,
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Kaljiva semena

Henr. STANEK

PRAGA Vaclav trg „Pri zlati goski“

Poslal bom franko eden higrometer (kazalo vremena) vsakomur, ki mi bo poslal 30 naslovov pol e delcev, posestnikov, učiteljev, gospodarjev, tovarničarjev, težakov itd.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :

Celje, Narodni dom.

Franc Kolenc

Pristno domače deteljno seme

vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti ter vedno sveže špecerijsko blago dobite po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z n. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/4 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 3/4 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).